

AUDITE
VOLVITATEM RUMPIENS
NUM SE FACIS Y DOMINOS

E M B
(a-c)

N O
M A
D I C A N
D E H
E u a r i a D

I A C O B

c o amun
s o, testat
stimonio
commode
Gracia t
siam prop
re reliqua
verasit,
Garama
vtne Ald
iucit, qu

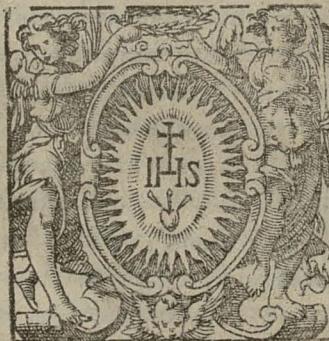
JACOBI GRETSERI
SOCIETATIS JESV

INSTITVTIO-
NVM LINGVÆ
GRÆCÆ,

Liber Tertius.

DE SYLLABARVM
DIMENSIONE.

PRO SCHOLA RHETORICES.

Cum gratia & pruilegio Sac. Ces. Mæst.

INGOLSTADII,

Ex Typographia DAVIDIS SARTORII.

Anno M. D. XCV.

AD

bitratu po
tax exigit.
tis superqu
tum, qua
quidlibet a
tam scire
centia plen
parunt vni
su & inue
modo exte
omnes vob
do faciunt
My La
strictiorq
gatum, ai
Sed quam

INSTITUTIO
NUM TINCUL
GABACE
LIPER LIPER
DE SYLVAGARAN
DIMENSIOINE
PRO SCHOLIA PHENOMENA

INGOLOSTAD
TYPHOONIS CAVIVS ET TICUS
D. XCII

AD LECTOREM.

SVNT, amice Lector, & veterum
& recentiorum nonnulli, qui pu-
tent vocales anticipites in eadem di-
ctione produci vel corripi posse, ar-
bitratu poëta, prout carminis ratio & neceſſi-
tas exigit. Verū quantopere isti aberrent, sa-
tis superquē declarant, celebriorum Gracie va-
tum, quæ supersunt monumenta; Qui licet sibi
quidlibet audendi iure poëtico potestatem da-
tam scirent, hanc tamen effrenis cuiusdam li-
centia plenam neque agnouerunt, neque usur-
parunt vñquam, nisi in paucis vocalis, longo vi-
su & inueterata consuetudine modo contrahi
modo extendi solitis, quod & Latini, quorum
omnes vocales dubiæ sunt & cōmunes, aliquan-
do faciunt, quamuis parcius & pudenter, nam
Musa Latina semper fuit verecundior, & ad-
strictior quam Græca. At Gracis nihil est ne-
gatum, ait non ignobilis ex Helicone alumnus.
Sed quam verè, viderit ipse. Non enim propter

2 AD LECTOREM.

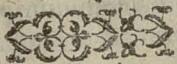
ea liberi omnino et ex leges erunt, quia illis licet
æges, æges sonare, & eandem literam in hoc no-
mine diuersa quantitate metiri. Quod si nulla-
rum præceptionum obseruatione tenetur, quor-
um tot Grammaticorum volumina, quibus ra-
tio Græcæ quantitatis cognoscenda præscribitur,
potissimum in illis syllabus, quæ constant literis
ambiguis? superfluum certè id laboris esset, nisi
Græcæ poëeos studiosis, tres istæ vocales iter ad
Musas difficile impeditum q̄ redderent. Fru-
stra etiam operam locarent, qui poëti legendis
& per uolutandis non nihil temporis & otij im-
pendunt, animo horum auspiciis, ad aliquam
cognitionem quantitatis syllabicae perueniendi.
Ut igitur rem in pauca conferam, regulis opus
est, ne erremus in quantitate cūm aliarum, tūm
principiū ancipitum vocalium. Sed illas neque
nimis multas neque incertas esse oportet. Quò
fit ut nihil mihi dicendum putem, de illo modo
indagandi quantitatē, quo Latini & Graci
quidam Grammatici utuntur. Quis ille? a ante
c, i ante l, vante e producitur vel corripitur.
Nam regulae istæ sunt incertissima, & sēpius
fallaces, quam veraces, & tales præterea quas
nemo nisi rara & firma admodum memoria di-
scat.

AD LECTOREM.

3

scat, vel semel animo comprehensas retineat.
Hinc non immeritò illas præterit in sua Latina
Prosodia noster Emmanuel, ad cuius normā
& methodum has institutiones conformamus,
unde hoc etiam nomine à me prætermittenda
fuerunt. Et certè leuis illarum est iactura. Quod
si cui iste, quas prescribimus, præceptiones cum
mediocri saltem poëtarum lectione, non suffici-
unt ad dimensionis syllabarum scientiam, huic
quid satis futurum sit nescio. Ceterum sicut in
aliis duobus libellis, ea quæ Graci cum Latinis
communia habent, vel penitus omisi, vel obiter
tantum attigi, ita & hic feci. Cum enim studio-
se iuuentuti, quæ Graciam Prosodiā discere
cupit, Latinam oporteat iam esse cognitam,
multa hic vel omnino taceri, vel uno verbo in-
sinuari possunt, que alioquin longiori explica-
tione eguisserint. Vale, benevolē Lector, & poësi
tam Latina, quam Græca, ad laudem & glori-
am Dei, reliquorumque Calitum, & ad virtu-
tis, omnisq[ue] honestatis commen-
dationem vtere.

— 690 —

A 3

INDEX

4

INDEX CAPITVM HVIUS LIBRI.

Caput Primum.

De vocalibus breuibus, longis, ancipitibus & diphthongis.

Caput II.

De positione.

Caput III.

De muta & liquida.

Caput IV.

De modo quo vocales longæ & diphthongi sunt
breues.

Caput V.

Quot modis quantitas vocalium ancipitum co-
gnoscatur.

Caput VI.

De Accentu.

Caput VII.

De contractione & dialecto.

Caput VIII.

De Deriuatione & compositione.

Caput IX.

De alpha incremento nominum præcipue quintæ
Declinationis.

Caput

De iota inc

De incre

De quantit
fēct

De quantia

De quantit

De quanti

Regulæ c
pri

De quanti

Quomod
nu
tin

De exempl

De syllab

INDEX CAP.

5

Caput X.

De iota incremento quinta Declinationis.

Caput XI.

De uero incremento quinta Declinationis.

Caput XII.

De quantitate verborum in praesenti & in imperferto.

Caput XIII.

De quantitate verborum in futuris & Aoristis.

Caput XIV.

De quantitate verborum in præteritis.

Caput XV.

De quantitate verborum in MI.

Caput XVI.

Regulae cognoscendi quantitatem ancipitum in primis & mediis syllabis nominum.

Caput XVII.

De quantitate ancipitum in ultimis syllabis.

Caput XVIII.

Quomodo quantitas Graeca cognosci possit non nunquam praesidio linguæ & prosodiae Latinæ.

Caput XIX.

De exemplo & auctoritate.

Caput XX.

De syllaba communis & licentis poetis.

A 4

Caput

INDEX CAP.

*Caput XXI.**De pedibus & versu.**Caput XXII.**De speciebus metaplasmi.**Caput XXIII.**De Patronymicis.**Caput XXIV.**De notis Arithmeticis Græcorum.**Caput XXV.**De mensibus Græcorum.**Caput XXVI.**De pronuntiatione Græcorum vocabulorum, quibus Latini vtuntur.**Caput XXVII.**Quomodo vocales Græcæ transiant ad Latinos.**Caput XXVIII.**Quomodo diphthongi Græcæ ad Latinos veniant.**Caput XXIX.**Qua mutatione consonantes Græcæ in Latinam linguam transferantur.**Caput*

DEV

VIB

PI

quod mod
antur, int
uersis dict
uiimus.

Ex voc
diphthon
res appell
impropri
qua omni

Qui v
les, quant
fiat, & lo

Caput I.

DE VOCALIBVS BRE- VIBVS, LONGIS, ANC- IPI TIBVS, ET DIPH- thongis.

RÆ C I habent vocales sep-
tem, *a, e, η, i, o, u, ω*. Ex his ε & ο
perpetuò breues sunt: η & ω
semper longæ, *a, i, u*, ancipites,
quod modò producuntur, modò corripi-
antur, interdum in eadem, sæpius in di-
uersis dictionibus, ut lib. I. cap. I. declara-
uimus.

Ex vocalium coniunctione nascuntur
diphthongi duodecim, quarum sex prio-
res appellantur propriæ, sex posteriores
impropriæ; *ai, au, ei, eu, oi, ou, α. y. ω. ηu, ιu, ωu*,
quæ omnes suapte natura producuntur.

Quia verò fieri potest, ut breues voca-
les, quantumuis natura sua breues, longæ
fiāt, & longæ vocales vnà cum diphthon-

A 5 gis

gis breues, docendum est, quibus modis
id contingat; postea de ancipitum quanti-
tate regulas præscribemus; in hac enim
cognoscenda potissima difficultas versa-
tur.

Præterimus tanquam notum ex Em-
manuele, quid sit tempus, & quæ, quot-
ue tempora syllaba quæuis habeant.

Caput II.

DE POSITIONE.

I. VOCALIS breuis ante duas conso-
nantes, vel vnam duplicem eiusdem di-
ctionis, longa est positione, $\tau\acute{o}\xi\omega$, arcus.
 $\epsilon\mu\rho\mu\alpha$, corona.

$\tau\acute{o}\xi\omega$ ὀμοῖσιν ἔχων, Iliad. I.

Arcum in humeris habens.

$\epsilon\mu\rho\mu\alpha$ τ̄ ἔχων τὸ κερατίν. ibidem.

Manibus coronam habens.

ἐλέκοντο θὲ λαοί. ibidem.

Peribant autem populi.

ητοιόγ̄ ἀσετώντας ἀρέτην. ibidem.

Sic fatus confedit.

II. SI

II. Si A
fine præced
is dictio
erit.

τὸ δὲ ἀπ
ιεναν.

Hunc aut
gamenon.

III. LIT
la positione

ἀριστερ
Hora veſſ

HAC pre
etiam tertium
rei aliquor apu
cateractam ha
Delphinus
Quidam tam

IV. Si
duplex sit
nis, produ
liad. a.

ἐλέκεν
Traxit an

DE POSITIONE.

9

II. SI ALTERA consonans fuerit in fine præcedentis, & altera initio sequentis dictionis, vocalis nihilominus longa erit.

τὸν δὲ ἀπαρειβόμενον τῷ προσέφυγειν Αὐγεῖναι μέμνων.

Hunc autem respondens allocutus est rex, *Agamemnon.*

III. LITERA σ aliquando eliditur, nulla positione facta. Aratus.

ώρη ἐστε εἰη πολύφωνον πορεύονται.

Hora vespertina crocitat clamosa cornix.

A N N O T A T .

HÆC præcepta Gracis cum Latinis communia sunt, etiam tertium. Nam & ipsi literam S elidebant; cuius rei aliquot apud Emmanuelem exempla inuenies, præter cetera etiam hoc. Cic. in *Arat.*

Delphinus iacet haud nimio lustratus nitore.
Quidam tamen legunt apud Arat. πολύφωνα πορεύονται.

IV. SI V T R A Q V E consonans, aut duplex sit in principio sequentis dictionis, producetur vocalis præcedens. Iliad. α.

Ἐλκετος δὲ συνθεοῖ μέχεται φόρον.

Traxit autem ex vagina magnum ensem.

Ibid.

II. Si

Ibid. πολλας διφθυγχας αισθανεται.
Ibid.

Multas vero fortes animas demisit Orco.

ποτε οκητορεον βαλε γονη. Ibid.

Decepit sceptrum humi.

τε καὶ διὰ γλώσσης μέλιτος γλυκίων πέει εἰδη. Ibid.

Cuius ex ore melle dulcior fluebat oratio.

ANNOTAT.

IN HIS exemplis a, i, breues, item o & producuntur ob duas consonantes in altera dictione: Occurrant autem huius productionis in omnibus fere Poëtarum pagina exempla, quod ipsum quoque Latini nonnunquam Græcorum imitatione faciunt; non tantum in monosyllabis, que sèpè non alio nomine, quam quod monosyllabasunt, extenduntur, sed etiam in polysyllabis. Hinc illud Iuuenalis, Satyra 8.

Occulta spolia & plures de pace triumphos.
Et illud Silij lib. 9.

Immane stridens agitur, &c.
Et illud Virgilij 1. Georg.

Lappæque tribulique interq; nitentia culta.
& alia huius generis, que adserit Emmanuel.

V. INTER DV M corripitur præcedens syllaba breuis, etiamsi duæ consonantes,

vel

DE M

vel vna du
lliad. 2.

οὐτε ζαν

Ζην, Z

οὐτε θεον,

Sed Scam

MVLT

rus suppeditabi

nomen τιμη

vocalem breue

minis ratio ex

DP

I. Voc
quidam, si
nis, comm

ωνικα

ποτη.

DE M V T A E T L I Q V I D A . II

vel vna duplex sit in principio sequentis.

Iliad. 2.

Ὀτε ζάνυνθεν ἔχον,
Ζηγοὶ Ζακύνθῳ habitant.
ἀλλὰ στάμνανθεν

Ὀστει δίειν, Ilia. 21.

Sed Scamander vorticosis abripiet te.

A N N O T A T .

MVLTA huius generis exempla paſim tibi Homerus ſuppeditabit, qui ſepiſimè vocalem breuem ante hoc nomen στάμνανθεν corripit: ut ferè liberum videatur vocalem breuem, vel producere vel corripere, prout carminis ratio exigit.

Caput III.

DE M V T A E T
L I Q V I D A .

I. VOCALIS breuis ante mutam & liquidam, ſive eiusdem, ſive diuersæ dictio-
nis, communis est. Theoc. Idyll. II.

Ἄνηλωψ κύνηλωψ πᾶς τοις Φρένες εἰπεῖ -
τοις.

O Cy-

O Cyclops Cyclops, quò mens tua auolat.

Ibidem, ἔτω γενάρισε διάγ' ο κύκλωψ ο
παρ' ἡμῖν.

Sic igitur facillimè vinebat Cyclops noster.

Iliad. 9. πάρεστος μὲν στον εἵλων ἐπένευε
τεραπίζη.

Patroclus quidem panem accipiens distri-
buit in mensa.

A N N O T A T .

DICTVM est in regula, Vocalis breuis. Nam longanunquam sit communis, licet sit ante mutam & liquidam: quod diligenter est obseruandum; ne quis putet α, ι, υ, hoc ipso quod antecedunt mutam & liquidam, esse communes. Non est ita, sed oportet ut saltem in illa dictione, naturā sint breues; quod aliquando, maximè apud Latinos, ex Rectis deprehendere licet. Propterea enim isti obliqui, patris, patri, patrem, patres, a commune habent, quia α, in nominatio, pater; breve est, sed matris, fratris, & similes, per- petuò habent a longum, quia in his nominandi casibus mater, frater, a longum est, & idem iudicium esto de aliis tam Latinis, quam Græcis, siue in eadem, siue in diuersis dictionibus.

II. NON modò λ & ρ, sed etiam μ & ν, cum mutis apud Græcos ordinariè liquefcent, breuemque vocalem faciunt com- munem;

munem, q
in Græcis
ur, vt Cyc
mon. Theo
λαῆς
δέντες,

Sinistra
tem crebri
Idem Idyll

καὶ λέπε
χει μοι.

Et dic bu
gredere me
Idem Idyll

Septem d
mutilatis ou
Et Idyll. 16.
πειραπίδ
Quis co
colore nou

VTHOD
bac de re erudi
tionibus positiu

munem, quod apud Latinos non sit, nisi
in Græcis dictionibus, quibus ipsi utun-
tur, vt Cycnus, Tecmessæ, Therapna, Ichneu-
mon. Theocrit. Idyll. 22.

*λαγῆ σὲ σόμα τύψε, πυκνὸὶ σὲ αργίβησαι ὁ-
δίοντες,*

*Sinistra verò os percussit, crepitârunt au-
tem crebriter dentes.*

Idem Idyll. I.

*ηγὴ λέγε τὸν βάσταν νικῶ δάφνιν, αἰλὰ μά-
χεν μοι.*

*Et dic bubulcum vincō Daphnīn. Sed con-
gredere mecum.*

Idem Idyll. 15. *ἐπωλὰ δραχμῶν κυνάδας, γραῦσι
διπλάναται πηρᾶν.*

*Septem drachmis pilos caninos ex vetulis et
mutilatis ouibus conuulsos.*

Et Idyll. 16. *πειραμάντος*

πειραμάντος η̄ θῆλυν διπλὰ χεῖρας πύκνον ἔγνω;

*Quis comatos priamidas aut muliebrem à
colorē nouit cygnūm?*

A N N O T A T.

*Vt hoc præceptum planius intelligas, lege que
hac de re eruditè scribit noster Emmanuel, ubi de præcep-
tionibus positionis agit.*

III. Vo-

III. VOCALIS breuis fit etiam apud
Græcos communis ante literas, μν, ι, υ,
Hesiod. in Erg.

ἷτε καὶ ἀπάλαμνόν περ ὄμῶς Ἄπιεργον ἐγέιρε,
Quæ etiam ignavum ad opus excitat.

Homer. Βαρεαχ.

ἄλλ' Ἄπι λέκτεον ιὰν ἄκρον σλάμιυλον κατε-
δάκνω.

Conscenso lecto summum mordeo digitum.
Theocr. Idyll. 17.

Θωρηχθεῖς Ἄπι βεστὸν ανάροτον Αἰγυπτίον,
Armatus in armata hostili animo Aegyptia.

Hom. Odys. 4.

κύπεον Φονίην τε καὶ Αἰγυπτίας ἐπιληθεῖς.

Cyprum, Phœniciam & Aegyptum per-
errans.

ANNOTAT.

HINC fit ut pleraque verba ab his literis incapta
repetant in præterito primam thematis, ut diximus in
Grammatica cùm de augmento præteriti ageremus. Vi-
detur autem Martialis simile quid ausus lib. 5.

Sardonychas, Smaragdos, adamantas, Iaspidae vno

Portat in articulo stella, Seuere, meus.

Et Propertius hellenismo r̄sus est hoc versu.

Te sce-

Te scelui
aur

Et Ouid. 13. 2.

Vadit ad

Alij tamen le

IV. Vo

sæpè proce

lam liquid

cūrsg o

Facit ipse

Hom. hym

iμερέουν

Suanites

Theoc.

μηκαλλ., no

Sepè o Pe

dentur pulch

Avepsē

Ἄρες ἄρε

Mars,

Quæ d

occurru

Alii p

εἰλοέματι

ET LIQVIDA.

15

Te scelus accepto Thracis Polymnestoris
auro.

Nutrit in hospitio non Polydore pio.

Et Ouid. 13. *Metamorph.*

Vadit ad artificem dirę Polymnestora cedis.

Alij tamen legunt Polymestor.

I.V. VOCALEM breuem etiam tunc
sapè pro communi habent Græci, cùm so-
lam liquidam antecedit. Iliad. I.

αὐτὸς δὲ ἐλάχιστη κύνεος.

Fecit ipsos escas canibus.

Hom. hymno in Merc.

ἱμέρόν νενάθησε, θεὸς δὲ τὸ μέλος αὔτος.

Sauanter sonuit, Deus autem melos cecinip.

Theoc. Idyll. II. πολλάκις ω̄ πολύφωνε τὰ
μὴ καλὰ, καλὰ πέφανται,

Sapè ô Polypheme quæ non sunt pulchra, vi-
dentur pulchra.

Ανέρες εστε φίλοι, viri este amici.

Ἄρες ἀρες βροτολογε, μιαυφόνε.

Mars, Mars homicida.

Quæ duo aliquoties apud Homerum
occurunt.

A N N O T A T.

ALII primum illud testimonium ita legunt, αὐτὸς
δὲ ἐλάχιστη κύνεος. vel, αὐτὸς δὲ ἐλάχιστη.

B V, IDEM

VI. IDEM quandoque contingit, licet liquida sit in principio dictionis sequentis. Hom. Iliad. 22.

πολλὰ λιωσομένα: ἔδειπον θυμὸν ἔτεισεν,
Multa precantes, neque Hectori animum flectebant.

Et Iliad. 4. ως ὅτ' ἀπὸ σκοπῆς εἶδε νέφος αὐλαῖς αὐγής.

Sicut cum nubem ex specula videt caprarius.

A N N O T A T .

HÆC Gracorum propria sunt. Quamuis Persius quoque in prologo simile quiddam sibi permiserit.

Cantare credas Pegascium melos.
Longa prima in nomine, melos; Est enim scazon.

LIQUIDAE non solum postpositæ, sed etiam mutis antepositæ liquescunt interdum, tam in eadem, quam in diuersis dictionibus, ut quidam volunt.

In eadem, v ante θ. Dionys. de situ orbis.

καὶ τέλεολιν λιπαρὴν, δρεπόσαλπτε μάχην πόντε,
Tripolim feracem, orthosida, & Maran-
thum.

v ante φ. Odyss. II.

καὶ πάντας παιδας Αμφιονάτε Ζεύδε.

Duos habebat filios Amphionem & Zetum,
v ante π. Orpheus init. Argonaut.

Λείξαί τε Σαλαμώνας

mag. v.

πραγμάτων ἀταρπέσ, ἐπικέπτοντες,
Ostende vias maris virginei, quod gratum
erit Heroibus.

Y loco v ante x. Hesiod. in Erg.
εἰ γάρ τοι νῦν χειραρχόεσσον ἄλλο γίνεται,
Quod si negotium aliquod quale solet inter
vicinos, existat.

v ante n, in diuersis vocibus. Iliad. 24.
Ἄλλ' ἐγὼ οὐδέν τε πέπει κακὸν, καὶ δέκε αἴλοτ
σεῦ ἀπαλεξήσουμι,
Nihil mali tibi faciam, quin potius alium
quoque à te arceam, ne noceat.

v ante r. Iliad. 22.
τῶν μυῆσαι φίλον τέκνον ἔμυρε δὲ Διονύσος,
Horum memento chara proles, & fuga ini-
micum virum.

μ. ante π in illo versu Homeri, hymno in cybelen.
Ὕποτάλων, τυμπάνωντε λαζή, σὺν τε τρόμος ἀνθάνε,
Cui crepitaculorum tympanorumque so-
nitus & clangor tibiarum (placet).

Idē sit apud Catullum, Carm. de Berecynthia & Atti.
Niueis (citata) cæpit manibus leue tympa-
num.

v ante vocalem. Dionys. de situ orbis.
τῷ δὲ θοιωτῶν τε πέδον καὶ λοφῶν ἀρχεσ.
Et Phocyl. μῆνις ἐσφωτα γνωκάν ἀπειράνσης
καθέντος.

Neq; amore mulierū totus difflias perditō.

*Nonnunquam corripiunt vocalem non obstantibus
tribus consonantibus. Hom. Iliad. π.*

δὲ πότιμον γράμματα τιπέστερα διερόντα ταχέων.

*Suam sortem lugens & relinquens virilem
ætatem & iuuentutem.*

*Ceterum omnes iste obseruationes videtur ex deprava-
tis codicibus natae. Nam ut à primo versu ordinar, cor-
recti codices ita habent apud Dionysium.*

καὶ τέπολιν λιπάσην, ὃς θάσιδάτε μάζαντε

Apud Homerum verò ita:

ταῦτα δέ τινα πάσιν οὐ πάσιν. Αὐτοὶ δέ τοι οὐδέποτε

*Tertius versus sic legitur apud Orpheum:
παρθενίν αἰτεῖται.*

In quarto cliditur a per apostrophum.

εἴ γας τοι τὴν χῆναν εὔχωσεν.

Quintus sic scribitur apud Homerum:

*ἀλλ' ἐγώ δέν σε βέβαιον, ἀλλά κεν ἔλλος
σὲν ἀπαλεξήσουμεν.*

Sextus versus est iste:

τῶν μηνῶν φίλε τέκνον.

*In septimo qui est Homeri rectè legunt alij: τυπάνω,
& apud Catull. typanum. est enim typanum idem quod
tympanum.*

Octauus, qui est Dionysij, hoc modo scribi debet:

τῷ δὲ τῷ βοιωτῶν τε πέδου καὶ λοκεῖς αἴσχεος.

*Quam Scripturam agnoscit Eustathius, licet alij le-
gant λοκρῶν, eamque confirmant hoc Tryphiodori
versus.*

ΕΩΣ

DE M

CAL

Ἐντὸς καὶ ἐν ταῖς φέρησι λόχον κλυτοπώλων Αχαιῶν.

Verum alij apud ipsum Tryphiodorum legunt etiam
κλυτόπωλον, & apud Phocylidem; γυναικός.

In nono denique versu legunt alij:

Ἐν πότιμον χρώσου λιπόσ' ἀδροπῆτα καὶ ἕβην.

Unus tamen occurrit versus Solonis, ubi breuis ante liquidam & mutam corripitur, & unus Hesiodi, in quo breuis ante duas mutas & unam liquidam nibilominus breuis est.

Prior est iste pentameter.

Αἴτιος δέ τοι ἀνὴ τῶν συλλαμψίν αἰφέντων.

Atticus hic vir unus est ex illis qui Salaminem deseruerunt.

Posterior est iste in clypeo Herculis.

Αλκμήνη, Συγάπτης λαοσός ἡλεκτρίων.

Alcmenē, filia populorum seruatoris Eletryonis.

Nisi quis hic singere velit οὐ νοιον.

Caput IV.

DE MODO QVO VO-
CALES LONGÆ ET
DIPHTHONGI FI-
unt breues.

B 3 I. QVAE.

20. DE DIPHTHONGIS

I. QVÆLIBET vocalis & diphthon-
gus communis est in fine versus, sicut a-
pud Latinos.

II. V O C A L E S longæ & diphthongi
breues esse possunt subsequente in alte-
ro vocabulo vocali aut diphthongo, ne-
que enim necessariò eliduntur vocales
concurrentes, vt in latino carmine fieri
solet. Homer. Iliad. I.

εξ' απίγνωστοι
μόθῳ Αἰγαίων.
Neque in obediens fuit dicto Minerua.
οἱ ζεὺς ἄλλονα μὲν πέλει αἴτησαν,
ἄλλοναδὲ
τε.

Theocrit. Et Iupiter quidem nunc sere-
nus est, nunc pluit.

ἄλλεται ὁ Φεγαλιός μεν ὁ δεξιός. Idem Idyl. 3.
Salit mihi dexter oculus.

Iliad. I. ἔξω ἐλῶν. οὐδέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν
καργύ.

Außeram; ille autem indignabitur ad quem
venero.

Ad imitationē Græcorum scripta sunt
illa à Latinis.

Virgil Æneid. 3.

Insulae

is
diphthongi
us, sicut a-

ET LONGIS VOCAL.

21

*Insulae Ionio in magno, quas dira Celano.
Æneid. 5. Victor apud rapidum simoenta sub
Ilio alto.*

Et alia quæ ad fert Emmanuel, in quibus
vocales longæ & diphthongi corripiuntur
ob sequentem in altera dictione vocalem
aut diphthongum, nulla elisione facta.

III. ID IPSVM fit interdum, quam-
uis sequatur consonans in altera dictione.

*Pytha. τέσπε ναταχδοίς σέβε διάμονας εύ-
νομα ρέζων, quidam legunt, σέβε.*

Deos inferos cole iustis solutis.

*Odys. 2. εἰσέκεν ὄμαδι ἵκαμεν Φίλην ἐς πυ-
ρεῖλα γῆνα,*

Quod si domum venero in charam patriam.

IV. SÆPIVS producitur longa voca-
lis & diphthongus, si in eadem dictione
vocalem vel diphthongum antecedat,
quamvis aliquando corripiatur, vt in his
exemplis.

*Iliad. 6. ἀδειάρε ἀδειάρε δρύαντος οὐδετέ-
ρος λυθέεγε.*

Neg enim Dryantis filius fortis Lycurgus.

*Tyrtæus. μὴ καταλέποντες Φεύγετε τὰς γε-
φαις*

22 DE DIPH. ET LON. VOCAL.

Ne fugiatis relicti senibus.

Theocr. Idyl. II. καθεζόμενος δὲ Πάπι πέ-
ρησεν ψυλούς εἰς πόντον ὅφεν αὐτοῖς πιαινόμενος.

*Sedens in petra respiciens γὰς in pontum talia
canebat.*

Sappho. τῷ γειπεῖ πελάγων ταπήρινέ γε
κερμένους,

κύρτον ιάγκωταν μνάμα κανεζώδες.

*Meniscus parens posuit piscatori Pelagoni
nassam & rerum monumentum vitamisera.*

V. VOCALIS longa vel anceps ante
aliam vocalem breuem vel longam non
corripitur necessariò.

Homer. Iliad. 12. Φοινίκευτα δράκωντα φέρων
ενυχεωτα,

Ferens cruentatum unguibus draconem.

Ζωὸν εἶτα απαίροντα. Ibid.

Vixum adhuc palpitantem.

Idem Homer. Iliad. II.

διὰ δὲ εμπερές ίος
ἐν γαρή κατέστησα

Penitus autem sagitta in terra fixa est.

VI. VOCALIS breuis ante aliam vo-
calem longam, vel diphthongum, corri-
pitur, nisi producatur quadam licentia:

παπήρ

πατήρ αὐθόντε Γεῶν πε,

Diuum hominumq; pater.

Idem Iliad. 8. εἰσορόων τεών πέλιν καὶ νῆ-

ας Αχαιῶν,

Intuens Trojanorum urbem & naues Grā-

sorum.

Caput V.

QVOT MODIS QVAN- TITAS VOCALIVM AN- CIPITVM COGNO- scatur.

HACTENVS de diphthongis vocalibusque natura breuibus & longis dictum est, quomodo illis vtantur & interdum etiam abutantur Poëtæ. Sequitur iam ut regulas tradamus cognoscendi quantitatem ancipitum vocalium, in quibus, ut suprà me dicere memini, omnis prope modum difficultas Græcæ Proſodiæ versatur. Videntur autem si non plures, quam Latinis, certè non pauciores Græcis sup-

B 5 petere

petere rationes inuestigandi quantitatē harum vocalium. Nam ancipitum quantitatē agnoscere licet, i. Accentu. 2. Contraktione. 3. Dialecto. 4. Deriuatione. 5. Compositione. 6. Incrementō nominum. 7. Incremento verborum. 8. Regulis quibusdam specialibus tam de vltimis quàm de non vltimis syllabis. 9. Vſu & præceptis latinæ linguæ & Prosodiæ. 10. exemplo & auctoritate, seu vſu & lectione Poëtarum.

Caput VI.

DE ACCENTV.

I ANTEPENULTIMA acuta, semper breuis est vltima, exceptis Atticis, ὡ μενέλως, τῆς πόλεως, ciuitatis, τῶν πόλεων, de quibus lib. I. cap. 22. exceptisque diphthongis αι & οι, quæ in ratione accentuum habentur breues, non autem in quantitate, η πάτνια, veneranda. η τράπεζα, mensa. η ἀστέργεια, impuritas. η δοξέθεια, pietas. η ἀλήθεια, veritas. η θεργητία, ancilla. η ποφα, επιψα, έπιψας,

HAC regi
tō & expedie
bulorum, qua
stant.

II. VI

nultima c
tio. μέση,
tum, μέσος
δέσια, juan
gestum. κα
berata. πο

η θι, στα. ψ
voco. τὸ πο
Φῶνξ, Ph

pediuntu
habeant b
III. C

centum a
tem que

τυψας, verberau. τὸ σίνηπ, sinapi. τῷ μέλιπ, melli. τὸ διγόμελον, vinum mulsum. ὁ νεὴν φιλότητεσ, amans patriæ. ὁ οὐχ ηὔχαεις, gratus. ὁ οὐχ ηἄχαεις, ingratu. ὁ πέλεκυς, securis. ὁ οὐχ η νέηλυς, aduena.

A N N O T A T.

HAC regula cerissima & nusquam non obvia certò & expeditè cognoscet quantitatem plurimorum vocaliorum, quæ in ultima syllaba ambiguis vocalibus constant.

II. VLTIMA breuis est, quando penultima circumficitur, nisi obstet positio. μῆση, μῆσαι, Musa. η μοῖρα, parca, fatum, μοῖραι. Βαρεῖα, grauis. ὥξεια, acuta. ηθεῖα, suavis. σῶμα, corpus. θῆμα, sedes, suggestum. χεῖμα, vīsus, pecūnia. τυΦθεῖον, verberata. πιθεῖον, θεῖον, ponens. διδύμη, dans. εῆθι, sta. γνῶμη, cognoso. σῆμη, subeo. κλῦμη, voco. τὸ πῶμη, grex ouium. ὁ πῆχυς, cubitus. at Φοῖνιξ, Phœnix. ἀνδρᾶς, sulcus, & similia, impediuntur positione, quo minus ultimam habeant breuem.

III. Cum penultima natura longa, accentum acutum habet, signum est, anticipatum quæ est in ultima syllaba, esse longam,

ηλῆδα,

τοῦτο

η λέδα, Leda. η ὥρα, hora, η φαιδρα, Phae-
dra, η σελεία, seruitus. η λατεῖα, cultus. η θεο-
σιλεία, regnum. ὁ Αιγείας, τῷ Αιγείᾳ, ὁ Αιγεία,
Aeneas. ὁ Αἴας, Ajax. η διδαία, iusta. τὰ μέ-
ση in Duali.

ANNOTAT.

RATIO huius regula est, quia longa ante ultimam
breuem, si accentum habet, circumflexum habeat opor-
tet, ut ex doctrina accentuum constat. Hinc necessario
colligimus, ultimas in predictis, aliisque similibus voca-
bulis esse longas.

IV. QVANDO masculinum est propa-
roxytonum in ἡσ vel ὅσ purum, fœmininum
verò eius paroxytonum, pro certo
habeas, ultimam fœminini esse longam, ο
ἄγρο, sanctus. η ἀγία, τὸ ἄγιον. η μέτερ, po-
ster, μέτέρα. μέτερ, νέστη, μέτέρα, νε-
stra. ὁ σφῶτερ, sapientior, η σφωτερ.

V. ANCEPS nominis paroxytoni bre-
uis est, si ultima quoque breuis sit. τὸ ξύλον,
ξύλα, lignum. ὁ φίλο, amicus. τὰ φίλα, ami-
ca. μάλα, valē. ἄμα, simul. πολλάκις, sapè. πε-
ρέάκις, quater. πεντάκις, quinquies. η φύσις,
natura. η λύσις, solutio. ὁ βίο, vita, τὸ χάος,

ANNO-

RATIO
ultimus pradi-
rentur, iuxta
ante finalem b-
cumflexum. Na-
dendū est, viru-
tima, nihil indi-
cte, gl̄s, circu-
us fit, quanti-
judicium erit d-
vit ξλον in-
liquis.

VI. OM
est, ὁ πῦ, m
ημᾶς, νος. η
μῆτερ, se-
νά, Miner-

DE C

NE

I. O MI

ANNOTAT.

RATIO huius precepti est, quia si a, i, u, in— per
multimis predictarum vocum longe essent, circumflecten-
tur, iuxta regulam accentum, que docet longam
ante finalem breuem, si habeat accentum, habere cir-
cumflexum. Ne quis autem decipiatur, diligenter atten-
dendū est, virum ultima corripiatur. Nam si longa sit ul-
tima, nihil inde colliges de quantitate penultima, vt ξι-
ας, φιας, φιαφ, &c. nisi ex alio casu, cuius ultima bre-
uis sit, quantitatem iam indagaueris, tunc enim idem
iudicium erit de casibus, quorum ultima longa est. Nam
vt ξινον in recto primam habet breuem, ita & in ob-
liquis.

VI. O M N I S syllaba circumflexa longa
est, ὁ μῦς, mus. ὁ νέφελος, nūs, sus. τὸ πῦρ, ignis.
ὑμᾶς, vos. ἡμᾶς, nos. ὑμῖν, vobis. ἡμῶν, nobis.
ὁ μῆν^ς, sermo, fabula. ὁ πῦλος, pileus. ἡ ἀργυρᾶ,
Minerua, ἡ μνᾶ, mina.

Caput VII.

DE CONTRACTIO- NE ET DIALECTO.

I. OMNIS syllaba ex contractione nativa sive

28 DE CONTRACTIONE

ta siue circumflexo notetur, siue non, longa est, ιρέατα, ιρέας, ιρέα, carnes. ἐθόαι, ἐθόα, θόαι, θόα. τῇ πόλι, ciuitati, τῇ πόλι, πόλιες, πόλις. οἱ βότρεις, βότρυαις, βότρυς, botri. ὁ ἄνω, pro ἀνω, inuitus.

ANNOTAT.

- VIDENTVR interdum Poëtae hoc preceptum non obseruare. Apoll.

Αρχέμενοσ τούς φίλους παλαιγενέων κλέα φώτων μηδοματ.

- Incipiens à te ô Phœbe, prisorum facta vi-
torum canam.

Et in illo Epigrammate.

οἱ κόεις ἀχει κόρεις κορέσαντό με, ἀλλ' ἐκοσέσθι,
Ἄχει κόρεις κάντος τὸς κόεις ἐκκελέους.

Cimices ad satietatem usque satiati sunt ex
me, sed ego vicissim satiatus sum usque ad sati-
etatem, excorians cimices.

Epigramma est petitum ex annominatione τῆς κόρης,
κόεις, & verbi ἐκκελέους.

Priori quidem versu Apollonij corripi videtur &
contractum, in hoc vero epigrammate iota contra-
ctum.

Sed dicendum est tales syllabas non per contrac-
tionem, sed exemptione alterius litera factas, κλέα ab-
lato & per syncopen-, κλέα, ultima breui, & κόει-
is exempto & manet iota breve. Aliud est enim con-
trahit
contractionis

ndio & syn-
quam apud La-
II. Αλφ
ongum est
ἀδίπτη
pro iōly. η τ
Dulcis es
illa.
Ibid. ατ
Ornata p
LONG
venit ex γ,
ocr. Idyll.
αίκα την
Si ipse acc

ALIQUA
n, & ὄρα pro
terdum apud e
III. A
Poëtas, qu
θεοντο
Et Theocri
Bono ani

OMINA

tractio & synesis, aliud syncope, tam apud Gracos quam apud Latinos.

II. Αλφα Doricum natum scilicet ex η longum est. Theoc. Idyll. I.

ἀλύπη τὸ φθύεσμα, καὶ αἱ πίνις αἴπλε τῆνα,
πρὸ ηδῷ, η τίνη, vel ἐκείνη.

Dulcis est susurrus & pinus o Caprarie illa.

Ibid. ἀσκητὰ πέπλωπενή ἀμτυκη.

Ornata peplo reticulogue.

LONGVM est etiam illud quod non
venit ex η, sed ex ε, ut αἴκα, pro είνε. The-
ocr. Idyll. I.

αἴκα τὴν Θέλη κερχὸν τεάζον,

Si ipse acceperit cornigerum hircum.

A N N O T A T.

ALIQUANDO fit contrarium. Nam τίκη pro πό-
τε, & οὐκ pro δέ, & ἄλλον pro ἄλλοτε, corripiuntur in-
terdum apud eundem Idyl. I. 4. & alibi.

III. Αλφα Μελικum breue est apud
Poëtas, quamuis ex η factum. Iliad. 3.

Μενέρ Ιθι νύμφα Φίλη, pro νύμφῃ.
Et Theocr. θεροῦ καρφίλα,

Bono animo sis. pro κώρη, seu κέρη, puella.

ΟΥΙΑ

ANNO-

30 DE CONTRACTIONE
ANNOTAT.

IDEM quod Aeoles faciunt Latini. Ultimam enim in his, fama, plaga, machina, aliisque corripiunt, licet descendant à Grecis, φίμη, πληγὴ, μηχανὴ.

IV. AEOLES quoque α, alioquin longum, corripiunt in accusatiuis pluralibus primæ & secundæ simplicium, atque in participiis in ας. Theocr. Idyl. 21.

α πενία, δό Φαυτε μόνα τὰς τέχνας ἐγέιρει.

Paupertas, ὁ Diophante, sola excitat artes.

Idem Idyl. 1. πάντα δὲ ἔναλλα γένοιτο, καὶ ἀπίτιος ὄχνεις ἔνειναι,

Omnia commutentur, & pinus pira ferat.

Idem Idyl. 3. τίτυρ' εἰμιν τὸ παλὸν πεφιλαρέ-
νε βόσκει τὰς αὐγὰς.

Tityre mihi valde chare, pascē capellas.

Idem Idyl. 5. πᾶσας ἵγια λαστῶ συβαρέ ποδο-
ἔνοδοιη πράνας.

Omnes ego lauabo in fonte Sybaritico.

Et Idyl. 4. βόσκει δέ μοι ἀντας ἐδίωκεν,
Illas mihi pascendas dedit.

Hesiod. δῆθος αἰλυκτοπέθησις περιηδέα,
Ligans Prometheus vincilis ineuitabilibus.

Idem Theog. πῆθος οἷς ἡματα πάντα ἔσε με-
ταναέτας είναι.

Filios cunctis diebus suos esse incolas.

OMINA

ANNO-

PRO sinc
mæ syllabæ in
Hinc alpha lo
tima, alpha re
autem paſſim a
reptionis exempl
confectaverunt
carminis seruari
V. ΑΛΦΑ
penultimis
γα, μέναι,
βεβαώς, lic
μέμηνα, βε
ι, breui.

DIXIM V
15. & paſſim in
Notetur tan
liquando penu
gam cum in ob
λαζι θεόνα
Populat
Breue, i
ἐν δυμοῖς
In animo

VI. ΑΛΦΑ

ET DIALECTO.

31

A N N O T A T .

PRO Δήκας ultima longa. Nam si quantitas ultimae syllabae mutetur, omnino etiam mutatur accentus. Hinc alpha longo in hac voce, νόεξ, acutus est in penultima, alpha vero breui, circumflexus, νοέξ. Occurrunt autem passim alia apud Theocritum huius Aeolica correctionis exempla; licet enim ipse Doricam Dialectum, consecraretur, non reiiciebat tamen Aeolicam, quando carmini seruiebat.

V. Αλφα quoque Ionicum breve est in penultimis præteriorum Ionicorum, γέχασ, μέμασ, ἐσάσ, βέσασ, γέρασ, μέμασ, ἐσάσ, βέβασ, licet ex η oriatur, ablato κ, γέγησ, μέμησ, βέβησ, ἐσησ. Sic πέφινα, ωέφινα, ο, breui.

A N N O T A T .

DIXIMVS de his præteritis in Grammatica, capite 15. & passim iauenies apud Homerum, & alios exempla.

Notetur tamen hic hoc participium μεμάσ habere aliquando penultimam longam, aliquando breuem, longam cum in obliquis habet ο. Iliad. 2.

λαὶ δωρέοντο μεμάστες ἐγχέησ

Populi armabantur, hastis prompti.

Breuem, cum in obliquis habet ο. Iliad. 3.

ἐν δυμῶ μεμάστες αλεξέμεν,

In animo cupientes opitulari.

VI. Αλφα Ionicè insertum tertii per-

C sonis

32 DE CONTRACTIONE

sonis pluralibus passiuis & mediis praesentis, præteriti, plusquamperfecti, & futuri, breue est, πενταμ, verberatisunt, θεολήσιον, vel Εεβλήσιον, τωτοίσιον, τυφοίσιον, &c. ἔσται pro ἥπται, sedent. κέαται, pro κένται, iacent.

A N N O T A T.

D E his personis multa dicta sunt libro primo, cum de verbo passivo ageremus. Exempla passim sunt obvia in Homero.

VII. ΑΛΦΑ Ionicè interpositum verbis circumflexis in αω, producitur si syllaba proximè antecedens sit longa, μαίμας, μαίμα, μαμά à μαμάω, impetu feror, incitor, vehementer desidero, μενονάω, incitatus cupio, μενονᾶ, μενονᾶα Homer. Iliad. 19.

εἴπερ γάρ θυμῷ γε μενονάα πολεμίζειν.

Etiam si animo promptus sit ad pugnandum;

A N N O T A T.

D E hac litera α interiectione plura habes lib. I. in secunda coniugatione circumflexorum.

IIX. S I SYLLABA antecedens proximè literam α sit breuis, ipsum etiam αλφα breue erit. Ilia. 13.

πολέμοιο μενονᾶ

Ανδασ.

Cupit

Sic Bodilia & prius
σως, seruat
IX. PE
μι, πέσσος,
πι, sunt, & i
bent. Iliad
και τις
Gregatii
Hom.
νεστόρες
Tales su

FIT hoc
personam ve
re, τι πέσσοι, τι
X. BRE
ηγνη, εύγνη
λαν, εύλαν
quibus li
XI. Q
abiicitur
Φένυχ, fi
πράγματος, p

Cupit bellum capessere.

Sic Βοά, μηχανίαν, ἔγγασταν & similia & prius breue habent, ut & εσώρε, πρέωρε, seruant.

I X. PERSONÆ Ionicæ verborum in
μι, πθέασι, διθέασι, ζευγάσι, & ξασι, πρέ-
αι, συντ, & ιασι, πρεισ, ειντ, a longum ha-
bent. Iliad. 16.

καὶ τὸ ἀγεληθὲν οἰστὸν διπλούντης μελανύδρε.

Gregatim veniunt à fonte nigra aquæ.

Hom. Odys. 19. πιστοι πιστοι οἱ λήμο-
νες ἄνθρες έστοι.

Tales sunt viri pauperes & erratores.

ANNOTAT.

FIT HOC ob generalem regulam, quæ docet omnem personam verbi desinenter in οι, penultimam produce-
re, τύποις, τετύφασι, πθέασι, &c.

X. BREVE est & exη per diæresin natū,
ηγνη, έάγνη, ηγα, έάγα, κατάγα, fractus sum, η-
λων, έάλων, captus sum. ηξα, έαξα, ουνέαξα. De
quibus lib. 1. cap. 23.

XI. QVANDO ex diphthongis vocalis
abiicitur, anceps quæ remanet breuis est,
Φευγω, fugio, Φυγή, fuga. πειθω, persuadeo.
πιθανός, probabilis. τέλευτα, iugum. οἶγυος.

C 2 XII. QVAN-

34 DE CONTRACT. ET DIALEC.

XII. QVANDO diphthongus propria vel impropria per dialysin dissoluitur in duas syllabas, tunc vocales ancipites corripiuntur: vt, *máis* pro *moīs*, *éū* pro *ōū*, *áiōlīs* pro *ādīls*. Hesiod.in Erg.

κρύψει δὲ πῦρ, τὸ μὲν δὲ θῆσ εὐς ποὺς ἀπετοῖ,

Abscondit verò ignem, quem rursus bonus
Iapeti filius.

Tryphiód. καὶ σκῦρον μὲν ἐβαίνει λιπῶν εὐ-
πάργενον ἄσυ.

Scyrum abiit, relinquens urbem pulchras
virgines habentem.

Iliad. 15. Ζεὺς καὶ ἔγώ, τείκατο δὲ αἴδης
ἐνέργοισιν ἀγάσσων.

Iupiter & ego, & tertius Inferis imperans.

A N N O T A T .

ALIQVANDO tamen producuntur huiusmodi
vocales. Theoc. Idyll. II.

Ἐτο γὰν φάσα μιᾶγ' ὁ κύκλωψ ὁ παρ' ἡμῖν.

Sic igitur facilimè viuebat noster Cyclops.
φάσα pro φᾶσα

ὁ Σπάξ, Thrax, dialysi Ionica, οὐδὲ in obliquis ali-
quando corripitur, vt Iliad. 4.

Οὐδὲν ἀκένομοι. Σόλιχ ἐγχειρίσθιν εὔοτες;

Thraces comati longas hastas manibus te-
nentes. aliquando productur.

Dionys.

DE I

Dionys. à
Ipseque T
tes.

DE I

N E

I. D E R
eorum à
stis, η διν
καρονή, iu
breui. τυδ
primalon
ητής, uitio
κελον, pri
κετηνος, p
κατα, κατα

HAE C I
ad cognoscend
et ex illis, qu
Verbum vici

A L E C.

us propria
soluitur in
ipites cor-
o dū, atdys

giametō,
ursus bonus
e λιπάν εύ-

m pulchras

dī atdys

imperans.

r huiusmodi

er Cyclops.

obliquis ali-

entes,

anibus te-

Dionys.

DE DERIVAT. ET COMPOS. 35

Dionys. ἀυτοὶ δὲ δρῖκες καὶ τείγρα γῦναι ἔχοντες.
Ipsique Thraces immensam terram haben-
tes.

Caput IIX.

DE DERIVATIO- NE ET COMPO- SITIONE.

I. DERIVATA sequuntur naturam eorum, à quibus deriuantur: ὁ δίκαιος, ius-
tus, ἡ δίκη, iustitia. δικαιῶ, iustum facio. ἡ δι-
καιούση, iustitia. τὸ δικαιώμα, omnia prima
breui. πρᾶτος, honoro. ὁ τίμιος, honorandus,
prima longa. νικάω, vingo. νίκη, victoria. ὁ νι-
κητής, victor, prima longa. νέκυω, iudico, ἐ-
νεκυόν, prima longa in omnibus ὁ νικητής, ὁ
νικητός, prima breui. Sic ἀντά, ἀντο, supra,
κατὰ, κατώ, infrā, itidem prima breui.

ANNOTAT.

HAE C regula de deriuatis magnum subsidium adsert
ad cognoscendam quantitatem verborum, ut planum si-
et ex illis, que infra dicemus de verborum incremento.
Verbum νικάω corripi dicitur in illo versu,

Αργυρέας λόγχης μάχει καὶ πάντα νικήσεις.

Alij tamen legunt, καὶ πάντα κρατήσεις.

II. M V L T A quæ suæ originis naturam non sequuntur, vñsu assiduaque Poëtarum lectione discenda sunt, vt ἡ μανία, furor, prima breui, ὁ μανίος, & μανιαῖς, prima longa. Orph. in Bacch.

κινλήσω σε μάκαρ τολυάνυμε, μανικὲ βακχεῦ.

Voco te beate, multorum nōminum & furiose Bacche.

Sic ab ἀεὶ, semper, prima breui, fit ὁ καὶ ἡ αἰδηὶς, aeternus, &, ὁ οὐχ ἡ ἀέναις, perennius, prima longa.

III. C O M P O S I T A ferè sequuntur breuitatem vel longitudinē suorum simplicium, ἡ γυνὴ, mulier, prima breui. ὁ ἀνδρόγυνος, Androgynus. ἡ πυὴ, honor. ὁ οὐχ ἡ ἀπιμος, inhonorus, penultima longa. ὁ θυμός, animus. ὁ οὐχ ἡ μεγάθυμος, magnanimus. u longo. ὁ κερτης, ὁ κασκερτης, hypocrita. ὁ λαὸς, populus. ὁ Μενέλαος. ἡ σύστις status. ἡ κατίστησις. ἡ Φερόσις, phassis, locutio. ἡ μετάΦερσις, ἡ παραΦερσις. πᾶσι, omnis, ἀπισι, σύμπισι.

IV. P R A E-

IV. PR
pittem desi
tem, & ext
si positio o
δῆτι, ἀντι
cumeo. πα
ταβάλλω, d

POETAI
in composition
qua de re dixi
mus, pro ari

INTER
αγαθὸς εἰ
Bona est

Interdum
infra suo loci

V. PR
syllabaan
piunt, su
xat, ἀν
niat.

VI. A,
ἀδημα;
καὶ ἡ ἀπ
ἀπιμος,

E.
sis.
s naturam
Poëtarum
vici, furor,
es, prima

uavine Bax-
m & furio-
ii, fit ὁ καὶ
Θεοὶ, peren-

sequuntur
prum simi-
cui. ὁ ἀν-
bor. ὁ νύ-
onga. ὁ νυ-
gnanimus.
hypocrita. ὁ
atus. ὁ κα-
μετάφε-
πιον, σύμ-

IV. PRÆPOSITIONES quæ in anci-
pitem desinunt, breuem habent ancipi-
tem, & extra & intra compositionem, ni-
fi positio obstat. παχὴ, ἀμφὶ, ἀνὰ, κατὰ,
Ἐπὶ, ἀντί. ἀντιλέγω, contradico. περιτέχω, cir-
cumeo. τὸ ἀμφίθεατον, Amphitheatrum. κα-
ταβάσις, deilio.

ET COMPOSITIONE. 37

ANNOTAT.

POETAE ex κατὰ, ἀνὰ, παχὴ, sepè abūcere solent &
in compositione & extra, quamvis sequente consonante,
qua de re diximus lib. I. cap. 13. κατέθεο, pro κατάθεο,
ἀντά, pro ἀντάσι.

INTERDVM additur iota ad alpha. Iliad. Λ.

ἀγαδὴ παχαιφόρος θηρετικός

Bona est admonitio sodalis.

Interdum producuntur solita Gracorum licentia, ut
infra suo loco allatis exemplis planum fiet.

V. PRÆPOSITIONES quæ in prima
syllaba ancipitem habent, eandem corri-
piunt, siue in compositione, siue extra,
κατὰ, ἀνὰ, nisi licentia quadam sectus euc-
niat.

VI. A, priuatiua particula breuis est, ὁ
ἀδάμας, adamas. ὁ νῆσος ἀτομός, atomus. ὁ
νῆσος αἰχμός, inornatus, immundus. ὁ νῆσος
ἀπόρος, inhonoros, ὁ νῆσος ἀκλεῖς, inglorius.

Hom. Iliad. I. οὐδὲ φελεσ παρεῖ νησιν α-
στάνοντ^ς καὶ ἀπήμων, ηδαν.

Vt in am sederes ad naves sine lachrymis &
damno.

VII. CORRIPIVNTVR ancipites
harum vocularum inseparabilium ζα, αζη,
εζη, θη, βη, οζη^ς, diuinus. ο νηγη αε-
σηλος, conspicuus. ο νηγη εζιβωλαξ, ferax. ο
νηγη σιθερως, perditē amans. ο νηγη θισωδης,
olidius. ο βελαρος, robustus, validus.

Hesiod. αιθ' ελικῶνος εχεστην ζεος μέχετε ζα-
ζεντε,

Quae Heliconis montem habent magnum
& diuinum.

Hom. Odyss. II. νητίνου εισον γαιης εε-
κυσίεος ιὸν,

Videtiam Tityum terræ clara filium.

Hesiod. ρέα δη αειγηλον μινύθει νηγη αειγη-
λον αεζει.

Facile deprimit illustrem, & obscurum ex-
tollit.

IIX. SI PRIOR pars compositionis
in a, vel u desinat, plerumq; corripitur,
ο νηγη μεγάθυμος, magnanimus. ο νηγη λυσιμε-
λης, soluens curas, vel membra. ο νηγη καλλι-
πάρηνος,

DE A

ME

QVID

notum est ex P
las hic praefcribe-
tionum, quibus
sci queat.

I. A incr-
gularis sim-
iusdem, &
est. Averiao,

Hesio.

αεζει d

πάρης, pulchras genas habens, ὁ καὶ οὐκεπής,
suavis in dicendo. ὁ πολύδιωρς, Polydorus, ὁ
πολυδάμας, Polydamas. Hom Iliad 1.

τῶς γάρ τι μέστος γέρας μεγάθυνοι Αχαιοῖς.
Quomodo enim tibi munus dabunt magnan-
imi Achaei?

Caput IX.

DE ALPHA INCRE- MENTO NOMINUM PRÆCIPVE QVIN- tæ Declinationis.

QVID sit incrementum nominum & verborum, notum est ex Prosodia Latina. Hoc igitur omisso, nonnullas hic prescribemus preceptiones de incrementis declinationum, quibus quanta sunt haec vocales, ε, ι, υ, cognosci queat.

I. A incrementum Doricum genitiui singularis simplicium, & genitiui pluralis eiusdem, & secundæ simplicium, longum est. Αιείαο, αιείδιών. μισθίων.

Hesio. ταλαιόδων ἀτλαζενέων ἐπιτελομενάων
ἀρχεδ' ἀμπτᾶ, αἴροτο δὲ δυσομενάων,

C 5 Pleiadis

40 DE INCREMENTO

Pleiadibus orientibus incipe metere,
Arare vero occumbentibus.

Corripitur tamen interdum & incrementum plurale secundæ simplicium.

Dionys. ἀλλ' οὐ πολάρων μὲν ταῖς πόδες
καπιάσων.

ANNOTAT.

Aliud incrementum non est in primis quatuor declinationibus simplicibus. Nam λόγῳ, λόγοι, λόγοι, & similia, primo statim aspectu suam quantitatem demonstrant.

II. Αλφα incrementum quintæ declinationis à nominibus neutrīs in α, ας, αρ, breue est. τὸ Κύμα Κύματος, corpus. τὸ σῆμα, signum, σήματος. τὸ κέρας, cornu, κέρατος. τὸ κρέας, caro, κρέατος. τὸ ήπαρ, hepar, ήπατος. τὸ νέκταρ, nectar, νέκταρος. τὸ Φρέαρ, rutens, Φρέατος.

ANNOTAT.

Videntur tamen neutra in aliquando incrementum habere longum, ut ex hoc Anacreontis versu liquet.

φύσις κέρατα ταύρεοι
οπλαὶ διέδωκεν ιπποῖς.

Natura dedit cornua tauris & calces equis.

Corri-

Corripiantur
per. Odys. 7.
τὸ διάδεστο
Quæ vero
Interdum in
εποχείας
γάμπες in
III. Αλφα
nationis à
culinis in ας
Pallas. ή λαρ
νας, μονάδας,
ger. ο πάλας,
Hom. illia
βότερες ήσουν.
Pulchram

EXCIPERE
κρατός ατ
Immorta
cussit
Dubitab
sit masculini an
bro II, cum mu
doulos τετε

Corripiuntur autem etiam illa nēctō nēctō, Ho-
mer. Odyss. τ.

οἱ δὲ διὰ ξεσῶν κερχῶν ἐλθωσι θύεταις.

Quæ verò per polita cornua eunt foras.

Interdum interponitur a longum ante alterum a, κέ-
κτό περάτο, Calaber lib. I.
γάμπης βίν κρατεροί περάτο. οἱ δὲ οἱ ἄμφω.

III. Αλφα incrementum quintæ decli-
nationis à nominibus fœmininis & mas-
culinis in ας, breue est, η παλλας, παλλάδο, Pallas. η λαμπας, λαμπάσ, Lampas. η μο-
νας, μονάσ, υνιτας. ο μέλας, μέλαν, ni-
ger. ο τάλας, τάλαν, miser.

Hom. Iliad. 6. καλὴν, γενυστίην, μέλανες δέ οἱ
βότρυες ήσαν.

Pulchram, auream, cui nigri botri erant.

A N N O T A T.

ΕΧΙΡΕ η κρατός τῆς κρατὸς, caput. Iliad. I.

κρατός ἀπ' ἀδανάτοιο μέγαν ἐλέπιξεν ὅλυμπον.

Immortali capite magnum Olympum con-
cussit.

Dubitat de hoc vocabulo Eustathius Odyss. 12. num-
sit masculini an fœminini generis. Sed tamen Calaber li-
bro II. cum muliebri apposito coniunxit.

Δινός τε εἰ κρατή βοῦ κυλὰ νεῦε βόεια.

ε λαδε

ο λάδες, τύλάδες, crafti λάδες, etiam breue habet et incrementum.

Orpheus in Argonaut. λάδας δ' εντίκλοις δαμήσατο
θίκον ἀνάσην.

Lapidibus politis ædificauit Reginæ domum.

IV. ΑΛΦΑ incrementum masculinorum & fœmininorum in αρ & λε breue est,
ο μάκαρ, beatus. η μάκαρ, μάκαρος, uxoris.
η σάρ, coniunct vel colloquium. η σάλς, mare.
ο αλες, sal.

Homer. Iliad. i. εἰς ἄλα σῆμα, in sacrum
mare.

Theocrit. Idyl. 27. Φύσις μοι πάντα δόμεν τάχα
της υπέροντος ἄλαδοις.

Ais te mihi omnia daturum, forte postea ne
salem dederis.

A N N O T A T .

HINC excipiendum videtur φάσ, φαεζ, sturnus,
producitur enim apud Homer. Iliad. 17.

τῶν δ' ὅστε φασῶν νέφες ἐρχετο ή κολοιῶν.

Vt sturnorum nubes seu turma vel graculo-
rum aduenit.

Item ο κέρας, ex Caria, Hom. Iliad. 2.

Νάστις αὖ καρκωνήγονο ταρβαργονων.

Nastes Carum barbaræ linguis dux fuit.

Theocritus tamen Idyll. 17. corripuit hoc incrementum

στριμόνες

μαύρει λυκ
Lycis imp

V. G E N

plerunque

Θ., Titan.

τηρητ, περι

τορις custos.

EXCIPIV

nigrum. θηλαι

VI. G E N

ναῦς, nauis,

cut & illud

copen patie

πι, μητέστι, Ι

incrementu

σικάπισι, οὐγ

Alcæus. 7

τὸ σῆμα

Φορίμετρος

Alius eni

de, nos aut

atra.

APVD The

ονμαίνει λυκίοις φιλοπολέμοις τε κάρεσι.

Lycis imperat & bellicosis Caribus.

V. GENITIVVS *aos* longus est quod plerunque ex accentu liquet, ὁ πτὰν, πτᾶν[◎], Titan. ὁ Αλκιὰν, ἀλκιὰν[◎], Alcman. ὁ παγὰν, παγᾶν[◎], Pean. ὁ πὺν, παρὸς, Pan, peroris custos.

ANNOTAT.

EXCIPVNTVR duo neutra, μέλαν, μέλαν[◎], nigrum. τάλαν, τάλαν[◎], miserum.

VI. GENITIVVS in *aos* à nominibus ναῦς, nauis. γεῖδος, anus, vetula, breuis est, sicut & illud incrementum, nominum syncope patientium, ὁ πατήρ, πατέας, ἀνδρέας, μητέας. θυγατέας. Datius πᾶν longum incrementum habet, vt patet ex accentu, sic ἄπαν, σύμπαν, longa sunt.

Alceus. τὸ μὲν γὰρ ἐνθεν κῦμα πυλίνθεται,
τὸ δὲ ἐνθεν ἄμφες δὲ ἀν τὸ μέσον ναΐ,
Φορίμεθα σὺν μελαίνᾳ.

Alius enim fluctus hinc voluitur, alias inde, nos autem in medio cum naue agitamur atra.

ANNOTAT.

ΑΡΨD Theocrit. Idyll. 17. legitur ναῦς prima longa.

ναῦς

εἰνέ πις αὐγαλόνδε θοᾶς ἐξάλατο νάος.

Neq; quisquam in littus veloci exiliit nauis.

Ceterum hic genitiuus Doricus est prouincia, à Resto
in vniuersitate. Utuntur autem Poëtae plerunque his obliquis, in-
ōs, vñis, vñes, vel vños, sic χρῖστος, γενός.

VII. A incrementum à nominibus in
ψcorripitur. ὁ ἄρχαψ, ἄρχαζος, Arabs. ἡ λαύ-
λαψ, λαύλατος, turbo. Hom. Iliad. II.

ἀνταρεῖγάν ενόργου κελαινῆ λαύλαπτος.

Ego irruui nigro turbini similis.

A N N O T A T .

φάτ φαλέσ, avis quoddam genus, nonnulli palum-
bem interpretantur, videtur incremento longo constare.

IIX. A incrementum à nominibus in ξ;
aliquando breue est, aliquando longum;
οἴκερχ, coruus. οἴκερη, adulator.
κέλακος. οἴκη Φύλαξ, cuflos. Φύλακος. οἴ-
πίναξ, tabula. οἴβαξ, abax, abacus. η τωλάξ,
τωλαός, tabula. οἴνθερχ, carbo. οἴρπαξ, har-
rago, raptor. οἴνερχ, styrax. η πλίμαξ, Climax.
οἴμύσαξ, mystax. η μάσαξ, mandibula. οἴη πί-
δλαξ, fons, scaturigo. η αὐλαξ, sulcus. η λάρ-
ναξ, urna, omnia hæc a breue habent.

ΑΤ οἴφαιαξ, phœax. οἴθώραξ, thorax. οἴε-
ραξ.

παράξ, hierax. ἡράξ, παγὸς, acinus, & similia a
habent longum.

Lib. i. Epigr. ἥω καὶ λάμβοια μόνον κέρατας
κέλακάσε δινά.

Solum R & L secernit coraces; id est, coruos
& colaces, id est, adulatores.

Theoc. Idyl. 10. ὅς νῦν αἱρχόμενοι τὰς ἀν-
λαμπεῖς διποτεύεις.

Qui nunc incipiens fulcum non demetis.

Hom. Iliad. 6. ξεάψας ἐν πίνακι στυκῷ θυ-
μοφθόρα πολλά.

Scribens in conuoluta tabula multa tristia.

πίλαι οἱ εἰρῆς. Callimach. Et passim
apud Homer. πολυπίλαι οἱης. Idem multo-
rum fontium.

Homer. Odyss. 4. ἀλλ' οὐδιυσεὺς θῆτι μάσα-
κα χεροὶ πίειε,

*Sed Ulysses seu mentum manibus com-
pressit.*

Thryphiod. μύσακα δὲ αἵρετοισιν ἀλυκό-
πέδησι μεμαρπάσειχεν θημυζατέως.

Labrum seu mentum firmis vinculis com-
prehensum tenebat fortiter.

Odyss. ψ. ἀλλά με κεῖνοι εἰλῶν θῆτι μάσακα
χεροῖν, ἐκέα εἰπέμεναι.

Sed ille me mento apprehensum non sinit loqui.

ANNOTAT.

VULGO producitur mystax mystacis, cum tamen Poetae Greci corripiant, ut ex allatis exemplis constat.

Quae nomina in eis, incrementum habent breve, que longum, varia dantur documenta. Primum enim sunt qui dicant, omnia nomina plurium quam duarum syllabarum habere, et longum: maximè si penultima sit brevis. οἰλέξ, ιέρεης, accipiter. οὐκοφύλαξ, θυ-φύλαξ, custos domus. Ita prater ceteros Lascaris in sua Grammatica.

CAETERVM nisi praeceptum hoc intelligatur de simplicibus vocabulis, non erit verum. Nam οὐνίκοξ, οὐχιοφύλαξ, & ipsum Lascaris exemplum, οὐκοφύλαξ, et breve habent, & multo magis οὐχ οὐτεώλαξ, ferax, οὐκ οὐλυπίδαξ, fontibus abundans; Et tamen omnia ista pluribus, quam duabus syllabis constant: sequuntur autem hac & similia composita naturam & quantitatem simplicium. Nec refert quod apud Mamilium lib. I. legimus.

Permeat Arctophylaca petens per terga draconis.

Nam metri necessitate produxit breuem.

SECUNDO dicunt in disyllabis, tunc et incrementum esse longum, cum prior vocalis natura longa est, οὐιάξ, οὐιαης, phaax. οὐεξ, οὐεης, thorax. οὐληξ, valde diunes. οὐιαξ, temo, nauis gubernaculum,

haculum, i
praeceptum be
primam nat
dæξ, fons,
pax, medi
corripuntur.
corripitur ap

Nēλος

Nilus cu

Alterius inc
gram. 123. H
dicunt, si pen
incrementum
ciferator. E
tationis cot

Sed ut hoc
mibi scrupula
misere, vel in ua
me decebit vi
positione simu
gani fieri possi
vocabulis, οὐ
est longum nat

TERTIO
ue sit, tunc eti
que hoc docum

naculum. Hec eodem loco idem Lascaris. Sed tamen praeceptum hoc certum non est. Nam & in auctoꝝ, sulcus, primam natura longam habet, & similiter & vel in auctoꝝ, fons, & in bœlaꝝ, gleba, & in auctoꝝ, Drophax, medicamenti species, & tamen in obliquis corripiuntur. Priorum attulimus iam exempla. Bœlaꝝ corripitur apud Theocritum. Idyl. 17.

Nēl & ἀγαθούζων διεργότε βολακα θρύπαι.

Nilus cùm exūdans humidam & ebam cominuit.

Alterius incrementum breue est apud Ausonium Epigram. 123. Hinc ruit etiam illa generalis præceptio cùm dicunt, si penultima positione duntaxat longa sit, tunc & incrementum esse breue, ὁ ἀπτοξ, rapax. ὁ κέραξ, vociferator. Excipiunt ὁ κέραξ, cordax, genus salutationis comicæ.

Sed ut hoc maximè verum sit, non tamen omnem mihi scrupulum eximet hec regula. Nam si occurrat ὁ μύσαξ, vel in μάσαξ U.G. vel in λάργαξ, vrna, nunquam me docebit virum prima syllaba sola positione, an verò positione simul & natura sit longa. Nam qui hoc negant fieri posse, illi velim dicant, quantum sit & in his vocabulis, ὁ δώρεξ, & ἵερεξ, & μᾶλλον, magis. Annon est longum natura & positione?

TERTIO sunt qui dicunt, si &, nominatiui breue sit, tunc etiam breue futurum in incremento. Sed neque hoc documentum reddit me certum de quantitate.

D   Nam

Nam licet interdum ex accentu circumflexo cognoscere possumus & ultima syllaba esse breve, ut ἡ αὐλαξ, ὁ θεός, saepe tamen hoc presidio destituemur, tum quia non omnes accentum circumflexum notant in syllaba longa antecedente alteram sola positione longam, tum quia saltem in aliis vocabulis, ubi prima syllaba positione duntur at longa est, nesciemus quantum sit posterius alpha, ἡ λέγεται, ὁ ἀρταξ, tum quia fieri potest, ut anceps in recto sit longa naturā, in obliquis vero breuis, ῥος, ῥος, φυσις, μυσ, μυδος, θυμος.

Itaque nihil certò & constanter hic prescribi potest, quamvis partim ex Latina prosodia, praesertim Emmanuelis, parum observatione & notatione, partim etiam his qualibuscunque documentis, satis multa de harum vocum in αξ quantitate cognoscere liceat.

Illud etiam obseruetur tanquam signum certum, tunc & harum & similium dictionum esse longum cum à poëta vertitur in n. Nullum enim & breve à nominibus in αξ mutant ipsi in n. Theoc. Idyl. 9.

Ιεννες δι ιπνει, πρ ιεργης ιεργηι.

Accipitres accipitribus chari sunt.

Et sive apud Homerum occurrit θωρηκες, pro θωρηκεσ.

Caput

DE
IN
MENT

I. Iota
trigeneris,
το σινηι, σινη
II. Eō
masculinor
& ιτος, η πόλι
δι Ο. η χάρα
σις, Σεπτ Ο.
ν Ο., tam in
cum suis co
serpens, οφι
σι Ο., ieiun
III. Fō
tonorum in
iria. Φίλην
Homerum,
ryllis. η ελλην
αις, clypeos,

Caput X.

DE IOTA INCRE-
MENTO QVINTÆ DE-
CLINATIONIS.

I. IOTA incrementum nominum neutri generis, breve est, τὸ μέλι, μέλιτ^ρ, mel.
τὸ σινηπι, σινηπ^ρ, sinapi.

II. FOEMININORVM quoque &
masculinorum barytonorum in ιος & ιδηος
& ιτος; η πόλις, πόλι^ρ, ciuitas. η ερις, lis, ερι-
δ^ρ. η χάρις, gratia, χάρι^ρ. η θεμις, ius,
fas, θεμι^ρ, vel θεμιδ^ρ; itemque ιις, ιι-
ν^ρ, tam interrogatiuum quam infinitum
cum suis compositis ιισις, ιηις, ι, η. ο ιφις,
serpens, ιφι^ρ. ο πάρις, Paris. ο νηγηνησις, νη-
σιδ^ρ, ieinus.

III. FOEMININORVM etiam oxy-
tonorum in ιι^ρ, η πατεις, πατειδ^ρ, pa-
tria. Φίλην έις πατειδη γαμαν, passim apud
Homerum. η αμαρυλησ, αμαρυλιδ^ρ, Ama-
ryllis. η ελληνησ, ελληνιδ^ρ, mulier Graeca. η α-
αιησ, clypeus, ααιιδ^ρ.

EXCIPIVNTVR tamen primo foemina & masculina dicatalecta, id est, quæ duas habent in Recto terminatione, ὁ δελφῖς, δελφῖνος, delphinus. η ἀκτῆς, radius, ακτῖνος. η σαλαμῖς, σαλαμῖνος, Salamis, & similia, quæ etiam in ν definiunt, δελφῖνος, ακτῖνος.

SECUNDО excipiuntur monosyllabæ siue sint duarum terminationum, siue unius tantum, præter δις, διδες, Iupiter, quod breue est. ο vel η θιν, θινός, littus. η ριν, nasus. η νιν vel ις, fibra, seu vis, ινός, ινα. λις λιτός, pan-nus lineus subtilis. ο λις seu λη, λιός, leo. ο κις, κινός, vermiculus qui in ligno vel frumento nascitur. Theoc. Idyll. 22.

Εὐθάνατος δέ θέτι θίνα βαθὺν καὶ ταρίχευον ακτηνόν.

Excedentes in littus & in oram ventis subiectam.

Idem Idyll. 1. αἰδίε οἱ ὡσθίκαντι κατ' αὐχεῖα πάντοτεν ίνες.

Vndiq. tument illi in cernice fibra seu venæ.

Homer. Iliad. 8. ἄγραπτοι δέ ἀμβωμοῖσι τί-

Γεινατὴ λίπη πεπάσσεις.

Curruis

Curruis
menta obtin
Theod.
Montan
Theocr.
πριν κατηγορ
Semper e

PLERAQ
enim nomen ac
nominatiū pl
ubique esse long
flexo, sed acuta
rus, deducunt a
monet etiam Ed
Hom. θιν εἴα
ποτίλις deduc
Si enim secula
neutri, necesse e
qualisunque t
ni, διλις, Celeb
principē accusa
ος τὸν λινόν
Qui leon
amauit.

Ait Lascari

sed non adserit

Currus verò super altaria posuit, linea tegumenta obtendens.

Theod. λιοσόρεσκώοιο ἀγνοεῖν ποτὲ σαμψών
Montani leonis vim olim domans Sampson.

Theocr. Idyl. 1. καὶ οἱ αἰεὶ δρυεῖα χολὰ ποτίριν καθηγήται.

Semper ei in naso acris bilis insidet.

A N N O T A T .

PLERAQUE ex prædictis accentu cognoscuntur, si enim nomen accentum circumflexum in accusativo, & nominativiis pluralibus habeat, signum est vocalem illam ubique esse longam, ut Σιν, Σινός, Σινε; alias haud circumflexo, sed acuto notaretur. Illud λίτα, quo vitur Homerius, deducunt aliqui à singulari λίτοι, interim tamen, ve monet etiam Eustathius Iliad. 8 inuenitur datiuus λίτος, Hom. ὅτιον εἴανθο λίτη κάλυπτε, quem Grammatici à Recto τὸ λίτιον deducunt, & est generis neutri.

Si enim secundum Eustathium datiuus hic est generis neutri, necesse est etiam Rectum illius esse generis neutri, qualisunque tandem sit. Alij aiunt esse generis masculini, ὁ λίτος. Celebrant porro poëta à nomine λίτος seu λίτη, leo, pricipue accusatiuum λίτην. Theoc. Idyl. 13.

ὅς τὸν λίτην ὑπέμεινε τὸν ἄλγειον ἡγετο παιδός.

Qui leonem agrestem sustinuerat puerum amauit.

Ait Lascaris primam in λίτος etiam breuem reperiri, sed non adfert exemplum.

TERTIO excipitur ὁ καὶ ἡ ὄρνις, ὄρνιθ^ο,
auis, ales, penultima longa, ἡ μέρμης, μέρμη^θ, funiculus, & Σκυνήμιδες, passim apud
Homerum. Σκυνήμιδες Αχαιοί, bene ocreati
Achini.

Homer. Odyss. 5 εὐθα δέ τὸ ὄρνιθες πενυσία-
τεροι οὐνάζονται,

Vbi volucres alata stabulant seu cubile
ponunt.

Theocrit. Idyll. 7. οὐ μοισῶν ὄρνιχες, οὐδὲ
ποὺς χῶν αἰσθένειν Αντίακουν γοντες.

Et Musarum volucres, que crocitant contra
Chium cantorem. Nam Dores ὄρνιχ^ο di-
cunt ab ὄρνιξ.

Phocyl, tamen corripuit.

ὄρνισι μὲν πολλὴν παχυτήτ^ο, ἀλλικὴν δὲ λέγοι,
Volucribus quidem multam celeritatem, for-
titudinem verò leonibus.

Hom. Iliad. 1. Ατρεῖδαι τε οὐδὲ ἄλλοι εὖκυν-
μιδες Αχαιοί.

Atrida & alijs bene ocreati Achei.

Odyss. 10. πατέδει μέρμηδι Φασινή,

Alligabat funiculo pulchro.

QVARTO excipiuntur nonnulla quaes
iota genitiui circumflectunt, ἡ κρηπής, κρηπή-
δ^ο,

ΑΓ, crepi-
ης, Κρεπή-
ης, η εύπη,

QVAE ab
tibis compone-
etiam si mure-
habens, ιε,

I.V. lota

& ιψι breue
ηναλλήτερ
passim ap-
pulchricom-

erinacy, η

ληγ^ο, cal-

κος, inuolu-

tate, οὐκη

νέ, charni-

lubrum, se-

ληψ, scala,

τως, petra-

dinem.

Hom.
αποικίαν.

λέγονται, crepido. κυνηγίς, κυνηγίδη, tibia. ἡ Κρα-
τίς, Κρατήρ, sigillum. ἡ υλήν, υληνίδη, cla-
nis. ἡ αἴψις, αἴψιδη, fornix, arcus.

A N N O T A T.

Quae ab huiusmodi vocabulis iota longum haben-
tibus componuntur, retinent ipsum quoque iota longum,
etiam si mutetur accentus, ὁ χειρόποδος, aureos radios
habens. ὁ εὐκνήμις, bene ocreatus.

IV. Iota incrementum nominum in ξ
& η breue est, ἡ θεῖξ, τριχὸς, capillus. ὁ νηὶ^ς
καλλίθειξ, καλλίτριχη, pulchricomus. hinc
passim apud Homerum. καλλίτριχες ἵπωοι,
pulchricomie qui. ὁ νηὶ οὐριξ, hystrix, species
erinacij. ἡ τίξ, στιχός, ordo, series. ἡ κύλιξ, κύ-
λινδη, calix. ὁ κύλιξ, κύλινδος, Cilix. ἡ ἐλι-
κος, inuolucrum, ὁ νηὶ ηλιξ, ηλινος, aequalis e-
tate. ὁ νηὶ ομηλιξ, ομηλινος, coatacanus. ἡ χοῖ-
νιξ, chaenix, semodius. ὁ χέρνιψ, χέρνιβος, pol-
lubrum, seu aqua qualauantur manus. ἡ κατη-
λιψ, scala, κατηλιφος. ὁ νηὶ άγιλιψ, αγιλι-
νος, petra que à capris relinquitur ob altitu-
dinem.

Hom. Illad. 4. ἀμφὶ δέ μιν περιπεραὶ τίχες
ἀποισάσθων.

Circa illum erant robusti ordines clypeato-
rum.

Hom. Odys. I. χέρνιβα δὲ αὐτοῖς φίπποις τε
χέφεπέχενε φέργου.

Aquam vero ancilla ex gutto seu pollubro
fundebat ferens.

ANNOTAT.

ADDE his composita à τεῖχῳ, ὁ παιδοτεῖχος, idem
quod παιδοτεῖβης, παιδοτρίβη. ὁ οἰκοτεῖχος, verna, ser-
vus vernaculus. dicitur eriam οἰκοτεῖβης. ἀλότειχος,
pistillus quo sal contunditur, ἀλετέβαντος. Inter-
pres Aristoph. καὶ τὸν δικάζοντον ἀλότειβα. Et hunc bi-
cipitem pistillum salis. Est autem penultima in voce παι-
δοτεῖβης, παιδοτρίβη, brevius tam apud Grecos, quam
apud Latinos, sicut et vox η τείβας, que à terendo, vi-
am significat. Hinc παιδοτεῖβην, Aristoph.

ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτεῖβην ταῦτα.

Bene dicas hec et pedotribice.

Excipe η πέδηξ, πέδηγος, cicada. οἱ ιχθὺ η πέρ-
δηξ, πέρδηνος, perdix. η μάστηξ, μάστηγος, flagel-
lum. η Κυάδηξ, vibex. οἱ Φόινιξ, Φοίνικος, phæ-
nix, item, palma. οἱ σκανδήξ, scandix. & αἴξ,
άινος, impetus. οἱ ιχθύ η πολυάιξ, πολυάινος, impe-
tinosus. & monosyllaba, οἱ ψηψη, ψηωδης, ramus
salignus, viment textile. ηψη, ιωδης, vermis spe-
cies

ties qui cor-
liad. I.

Theoc.

μιαν δέ μιν

Cicada an-

Oppian.

Ὀψες αἰολός

Perdices

Hom. II.

τηρα Φασανί

Telo per-

(non habebit)

Hom. C.

τηρα λυγονί

Vbi ver-

nerunt,

Dion. A.

Vbi Palmi

Hom. C.

Χοιρενα βασι

Ne abeu-

Iliad. II.

μοιο.

Sed plu-

cumbit.

cies qui cornua corredit, vt ait Eustath. Iliad. 1.

Theoc. Idyl. 9. *πέθεται μὲν τέττιγι φίλος, μύζης
μανι σῆμα μύρμαξ.*

Cicada amica est cicadæ, et formica formicæ.

Oppian. κυνῆγ. 2. *αέρδικες θέροι, σῆμα πυρώ-
θεες αἰολόσθεροι.*

*Perdices celeres, flammantes, & varij colli.
Hom. Iliad. 10. πόλεως οὔποτε πάλιος επὶ τῷ μά-
τια φαεινήν.*

*Telo percutiens, quia scuticam seu flagellum
(non habebat.)*

Hom. Odyss. 15. *ἐνθα σῆμα φοίνικες ναυσικλυ-
τοι λυγον ἀνδρες,*

*Vbi verò Phœnices nauibus incliti viri ve-
nerunt.*

Dion. Αιρόκεμοι φοίνικες επηρεφέες πεφύασι.

Vbi Palmæ alticomæ, opaca, ortæ sunt.

Hom. Odyss. 21. *μὴ μέργις ἵπες εὐλογενὸς πολι-
χομένης βασιλῆς.*

Ne abeunte Rege vermes cornu corroderet.

Iliad. II. *ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάνθρω-
ποιο.*

*Sed plurima pars belli violenti mihi in-
sumbit.*

DE INCREMENTO
ANNOTAT.

οὐαδίξ etiam οὐαδίγγειος habet à recto οὐαδίγξ, Homer. Iliad. 4.

πυκναι δὲ οὐαδίγγειοι πλευραὶ καὶ αὔματα.

Frequentes erant vibices per latera & humeros.

D. Gregorius Nazianz. corripit incrementum nominis
μάστιξ.

μάστιγας Αἰγύπτιοι κακόφερντες αἰὲν αἰθίουσι,

Semper numera male sanæ plagas Aegypti.

Caput XI.

DE Y INCREMENTO
QVINTÆ DECLINATIONIS.

I. Incrementum à nominibus monosyllabis in *u*, & à neutris in *v*, & à paroxytonis, & oxytonis, & perispomenis in *u* & *υ*, breue est, ὁ καὶ ἡ σῦ, ὅς, *sus*, σοῦς, ὁ μῦς, *mus*, μνός, ἡ στρέψη, *quercus*, στρέψη, τὸ γόνυ, *genu*, γενοῦ, τὸ στρέψη, *strepē*, *hausta*, τὸ στράπη, *strapē*, *lachryma*, ὁ βότρης, *botrus*, *Cōrē*, ὁ νέκυς, *necys*.

νέκυς, *mor-
mūs*, χλαμί-
διος, *piscis*, ὁ
ὄφεος, *lum-
bus*, *Hydrus*,
eos, *ignis*. οὐκ
Odys. *αιεὶς*, *edet*,
Edere, *edunt*.
Tryphi-
ωντες, *Achaea*,
Lachry-
Hom. I.
πῆχε φέρεται
Odys. *χρυσοῦς*,
Caterina-
lio lachrym-

Produc-
μυς, καρυδ-
ια, καρυδ-
minis boni

νένυ^Θ, mortuus. ὁ σάρχυς, spica, σάρχυ^Θ. ἡ χλαδ-
μής, χλαμύδος, chlamys. ὁ ιχθύς, vel iχθύς, ιχ-
θύος, pisces. ἡ ὄφενς, ὁ φρένος, supercilium. ἡ ὄφη,
ὁ φρένος, lumbus. ὁ μάρτυρ, μάρτυρος, testis. ὁ φί-
δος, φίδυρος, susurro. quibus adde, τὸ πῦρ, πυ-
ρος, ignis. ὁ κῆρις κύων, canis, κυνός.

Odyss. 10. ἐθίμεναι διὰ σύες χαμαιλεόναδες
αἰὲν ἐργαστο,

Eder sicut fues humi cubantes semper
edunt.

Tryphiod. Δάκρυσι λαθερίδιοιν ἔπιλάν-
σαντες Αχαροί.

Lachrymis occultis allacrymabantur Graci.

Hom. Iliad. 24. ἐρχεται ὀμητῆσιν εώς ιχθύος
κῆρε φέργου.

Odyss. 4. ἀντὶρ ὁ πικρὸν, τῶν ὁ φρένοι σιδη-
ρεον εἴβε.

Caterum ille amaras fundebat sub superci-
lio lachrymas.

EXCEPTIO.

Producitur à Theocrito Idyll. 4. ἡ κά-
μης, κάμινθος, fasciculus, manipulus. η μαλα-
κη χόρτοιο καλὸν κάμινθα δίδωμι, ο mollis gra-
minis bonum do manipulum. Inuenies alia
quoque

58 DE INCREMENTO

quoq; nonnunquam à Poëtis producta, ut
ηίλυς, ιλύος, limus. Iliad. 21.

κέστη τοιούτῳ ιλύος κενα λυμανά.

Iacebunt (arma illius) limo tecta.

II. NOMINA in ν , quæ etiam in ν de-
finunt, incremento longo constant. ὁ Φόρ-
κυν, ἡ Φόρκυς, Φόρκυνος, Phorcys. ἡ γόρτυν, γόρ-
τυνος, Gortyn, ciuitas Creta. ὁ μόσυν μόσυνος, tur-
ris vel domus lignea velsedes.

Homer. Odys. 1. Φόρκυνος θυγάτινος, filia
Phorcyni.

Idem Odys. 3. εχατῆ γόρτυνος τὸν ηρόεσθαι
πάντω.

Ad fines Gortynis in obscuro ponto.

Apoll. Αυτὰρ τὸν υψηλὸν βασιλεὺς μόσυνος θα-
σας.

Caterum rex in altissima sede sedens.

Dionys. ηὶ οἱ μόσυνοι εχεστούσις.

Et qui igneas habent ades.

III. NOMINA in ξ & ψ ferè habent
breue incrementum, ὁ ὄνυξ, ὄνυχος, unguis.
ἡ ἄντυξ, ἄντυχος, ambitus orbis, seu curvatura
rotae. ἡ τιτέρυξ, τιτέρυχος, ala. ὁ vel ἡ ἄμπυξ, ἄμ-
πυκος, reticulum, redimiculum muliebre. ἡ σύξ,
σύχος, Styx, ἡ τιτύξ, πιτυχος, plica, inuolucrum. ἡ
κάλυξ,

κάλυξ, κάλι

Chalybs. κάν-

τρύξ, τρυκος,

Lib. 3. E

Φρυγωναι

Non am-

Homer

ἡ διάνυξ

Vndique

cit lucidum,

Theoc.

καταράθει

Ornatap-

tem viri sun-

E xc

βυξ, Bom-

nuclem.

ὁ οὐρανός

Iliad. I. κα-

praconēs,

ptum apu-

κήρυξ

ὁ βέβηλος

Theoc. I.

καταράθει

κάλυξ, κάλυκος, folliculus. ὁ χάλυψ, χάλυξ, Chalybs. κίνυψ, κίνυφος, Cinyps, nomen fluij. ὁ ἔρυξ, ἔρυκος, Eryx, nomen montis.

Lib.3. Epigram. ἐκ ἐπιθετή τοιερύγεαστ λιγυ-
Φθόγγων αέστεις.

Non amplius canes alis canoris.

Homer. Iliad. 18. πάντος οἰασμάτων πε-
ρὶ δὲ ἄντης Σάλλε φαίνην, τρίτωνα, μαρμαρέην.

*Vnde variegans, circumque circulum ie-
cit lucidum, triplicem, splendentem.*

Theoc. Idyl. 1. ἀσητὰ πέτωθεντι ἀμπυ-
κι ταρέ δέ οἱ ἄνδρες.

*Ornata peplo & redimiculo, iuxta illam au-
tem viri sunt.*

EX CIPRE ὁ κέκυνξ, cuculus, ὁ Βόμ-
βυξ, Bombyx, ὁ κῆνξ, Ceyx; Vide Emma-
nuclem.

ὁ κῆρος, praco, communiter producitur,
Iliad. 1. χαιρετε κήρυκες οἵος ἄγγελοι, saluete
præcones, Iouis nuncij. legitur tamen corre-
ptum apud Homerum Iliad. 17.

κήρυκι ηπτοίσθη.

ὁ Βέβρυξ, Βέβρυκος, Bebryx, anceps est.

Theoc. Idyl. 22. οὐχ λῷ Φυσιθέντος ἀεὶ βέβρυ-
κες κομόωντες.

Inflata

Inflata concha (conuenerunt) Bebryces semper cornati.

Hom. Iliad. 2. Βεβρύκων βασιλῆς.

οἱ γέννηψ, γέννηπος, Gryps, & οἱ γέννηψ, γέννηπος, vultur, v longum habent.

Iliad. 22. τάχα κένει πίνεις καὶ γῆπες ἔδονται.

Comedent illum vultures & canes.

Et hæc de incrementis nominum.

Caput XII.

DE QVANTITATE VERBORVM IN PRÆ- SENTI ET IM- perfecto.

I. **Q**VANTA est syllaba immutabilis in præsenti, tanta est in imperfecto, tam acutio quam passio omnium modorum, etiam in participiis, *κείω, iudico, ἐπεινον,* *κείνουμαι, ἐπεινόμην, κείνομενος,* prima ubique longa. *γέάφω, scribo, γέάφομαι, ἐγέαφοι, εγέαφόμην, γέαφόμενος,* prima breui.

II. **V**ERBA in uero producunt penultimam in præsenti & in imperfecto, *μολύνω,*

con-

contamino.
viro, dirigo
pulso. djuu
generis.

Odyss.
Ab urbe
funs.

III. **V**ER
génio, germin
λαγκάνω, f
habent br

All. & A
Sed non
Soph. E
χανεις.

Turpis in
Idem Ib
Báveis,

Quod ob
Exc I
ffequor. φ
Iliad. 2.

Αχαγάν.
Statim
naues.

contamino. πεινό, mitigo. Βερδίνω, tardo. ι.
γύρω, dirigo, ἀμύνω, ulciscor, seu auxilior, pro-
pulso. σύνω, subeo, ingredior, & alia huius
generis.

Odyss. 8. ἀστῖς τὸ πάκεσον ἀμύνων νηλεές ἥμαρ.

Ab urbe & liberis crudelem diem propul-
sans.

III. VERBA in αὐτῷ, ut μαρτίνω, disco. βλα-
σένω, germino. ἀδάρω, placebo. λαμβάνω, accipio.
λαγχάνω, sortior, & similia, penultimam
habent breuem. Iliad. 1.

Αλλ' εὖ Ατρείδῃ Αχαιμένονι ἦν διανεθυμῶ.

Sed non placebat animo Atreida.

Soph. Elect. ἐγιστα πάντων ἔργα δρῶσι τυγ-
χάνει.

Turpisima omnium facinora facis.

Idem Ibid. ὡς τῆς θύματος ἀντίτοινα λαμ-
βάνει.

Quod ob filiam reposcas pueram.

EX C I P E ināw, venio. καχάνω, inuenio,
assequor. Φέρω, prauenio, praoccupo.

Iliad. 2. καρπαλίμως δὲ ἵπανθος οὔτε νῆας
Αχαιῶν.

Statim autem peruenit ad celeres Graecorum
naues.

Corripi-

Corripitur tamen in βαρεσαχ.

καὶ τούτους λαβόμην, οὐδὲ πόνος ἴνανεν ἀνθρα.

Calcanum apprehendo, neque dolor occupat virum.

Iliad. 9. πόλλον ἔτεινες θέσι; Φέανει δέπει
πάνους ἐπ' αἷσαν.

Longè praeccurrit, anteuerit autem omnem terram.

Iliad. 22. νῦν δέ αὐτέ με μοῖρα κινχάνει.
nunc mors me asequitur.

Iliad. 9. θείων σκήχανεν ἐπάγρας.

Currens affecitus est socios.

A N N O T A T.

QVIDAM, inter quos Renatus Guilloni in sua Grammatica, tradunt nonnulla in avoformari à futu-
ro, & illa penultimam habere longam, ἀνέχει, cresco,
ab ἀνέχει, διδένω, διδένομαι, ab ἀνέχει, διδένω, tumefacio,
turgeo, tumefio. διδένω tamen corripitur ab Homero Iliad. 9.

ὅτε καὶ ἄλλων

διδάνει ἐν σύνθεσι νοον πύκτης φεγγεύοντων.

Quę(ira)& aliorū inflat in pectoribus men-
tem prudenter quamuis sapientium.

Ibidem. Αλλά μοι διδάνεις Καραβίνη χόλῳ ὅπποτε ἐκεί-
νων μυνίσουμαι. (cordor.

Cor mihi ira turgescit quoties illorum re-

IV. VER

IV. VI
ue plurium
penultimi
πέντε, βιο
derefatio, e
μηρομην, re
ντιλο. Ιω,
δεκαένα, la
Φιω, μαζο
indico, sign

Theoc.
αιμοβόρο
πόροφρο
οντον

Sangu
verō ma
xiung, e

Ilia. I. a

Vt videt
frantem.

Odys.

ἥτεμέν δε

Sic dixi

venit verò

IV. VERBA in *v* & *i* siue duarum siue plurium syllabarum, saepe producunt penultimam, & saepe etiam corripiunt, *τίνω*, *θριο*, *ποιωνώ*, *μινίστρο*, *ιδρύω*, *στατνο*, *σε-*
δερι *σατι*, *ερητώ*, *cohibeo*, *reprimō*, *μηρύω* seu
μηρύομαι, *renoluo*, *glomerō*. *άρνω* seu *άρνομαι*,
νιλο. *θύω*, *sacrifico*. *λύω*, *soluo*. *ρύμη*, *libero*.
λακρύω, *lachrymor*. *κωνώω*, *einlo*. *δύω*, *subeo*.
φύω, *nascor*. *έρνω*, *traho*. *κυλώ*, *voluo*. *μηνώω*,
indico, *significo*. *άνω*, *perficio*.

Theoc. Idyll. 24. Τῇ χθονὶ κατέχεται ἄμφω
αἷμα βόρεως ἐπύλιον ἀπὸ ὁφθαλμῶν σὲ κακὴν
πᾶρερχομένοις λάμπεσσι, θαρρὺν δὲ ἐξέωτυ-
ον ίόν.

Humi ventres ambo (serpentes)

Sanguinem vorantes, voluebant, ab oculis
verò mala flamma venientibus lucebat no-
xiūm, exsuebant venenum.

Illa. 1. ὡς ἴδον ἦ φαιστὸν διὰ δώματα ποιπνύοντα
Ut viderunt Vulcanum per domum mini-
ſrantem.

Odyss. 3. ὡς ἔφατο οἰδ' ἄρχα πάντες ἐποιῶντο
ἥλιον μέν ἀρέ βέστια.

Sic dixit, illi verò omnes administrabant,
venit verò bos.

64 DE QVANTITATE

Odyss. 13. πρήνεις ἐσμαχόπερ με βροτὸι γῆς πέσοι.
Ero honoratus cūm mortales me minime
colant.

Odyss. 11. πέντε μὲν δάρε σε ζῶον ἐτίμομεν ίσαι
θεοῖσι.

Antea enim te viuum honorabamus ut
Deum.

Odyss. 7. καὶ μην ἐποστέος ως χτισί Πᾶν χθονὶ τίεται.
Honoranuit illum, ut nullus alius in terra ho-
noratur.

Caput XIII.

DE QVANTITATE
VERBORVM IN FV-
TVRIS ET AO-
ristis.

I. FUTVRVM primum quinta coniu-
gationis perpetuo corripit penultimam:
ψάλω, ψαλῶ, psallo. αἴσω, αἴσω, tollo. μολύνω,
μολυνῶ, contamino. κλίνω, κλινῶ, reclino.

ANNOTAT.

EX HAC regula sequitur omnia futura prima quin-
ta coniugationis vocis actiue & media omnium modorum
breuias

VERBORVM.

65

brevia esse, in illa syllaba qua penultima fuit in futuro
primo vocis actiua, χρινῶ, χρινοῖμι, χρινεῖν, χρινῶν, χριν-
μαι, χρινόμεν, χρινέσθαι, χρινέμεν. μολύνω, μολυνόμαι.

II. ANCEPS aoristi secundi est breuis:
κρέίνω, iudico, ἔκρεινον. λέίπω, relinquo, ἔλειπον.
Φένυγω, fugio, ἔφενυγον. τεάγω, comedo, ἔτεαγον.
λήβω, seu λαμβάνω, accipio, ἔλαβον. Φρεάζω,
loquor, ἔφεραζον. δρύπινω, fodio, ἔφεύξω, ἔφενγον.
ψάλλω, ἔψαλον. fieri tamen potest, ut obstat
huic præcepto positio, quam semper ex-
ceptam volumus. Et est cum etiam sine
positione penultima producitur.

Hom. in βαρχ. ἐδέωτος ἐκ τολέμοιο κακῆν
ἀπέφυγον αὐτήν.

Nunquam ex bello malum effugi clamorem.
Ibid. Νήδυμος εἰς ἀπέφυγεν υπόνοιο, σλάγνοντος
ἐμοίο.

Suavis non aufugit somnus, me mordente.

ANNOTAT.

EX HAC regula cognoscetis breuem esse syllabam re-
spondentem penultima huius Aoristi in omnibus Aori-
stis secundis, quorumcunque modorum, etiam vocis pas-
sive, & in futuris secundis, actiuis & mediis, que semper
primam syllabam similem habent penultima Aoristi a-
ctiui. τύπιω, ἔτυπον, ἔτυπην, τυπήσομαι, τυπισθείμεν,

66 DE QVANTITATE

τυπῶ, τυπήσεως, τυπόσμενθ, τυπῶ, τυπῖμι, τυπεῖν,
τυπῆν, τυπῆμα, τυπῆμαν, τύπωμαι, τυπέμενθ, prima
vbique breui, quia in Aoristo secundo actiuo breuis est.

III. AORISTVS primus actiuus tam
in quinta, quam in aliis coniugationibus
penultimam habet longam, τίω, honoro,
πίσω, ἐποι. λύω, soluo, λύσω, ἐλυσο. Homer.
Iliad. I.

χώρμενθ, ὅτι ἀέρεν Αχαιῶν ἐδένει ποσις.
Iratus quod fortissimum Achiorum non
honoraueris.

Ibidem. οὐδὲ ἀπέλυσε θύγατρα ηγέην ἀπέδε-
ξατ ἄποινα.

Neque liberavit filiam, & non accepit pre-
tium liberationis.

A N N O T A T .

HOC precepto facile colligere est eandem syllabam
iidem manere longam in aliorum modorum Aoristis
primis actiuas & media vocis, τίσων, πίσαιμι, πίσω, πί-
σοι, ἐποίημαν, τίσω, ποίημαν, & sic de ceteris.

Hom. Iliad. I. τίσειν διάσοι εμά δάκρυα σοις Κέλεωσ.
Soluant Danai meas lachrymas tuis telis.

E X C E P T I O N E S .

E X C I P I V N T V R I. circumflexa non-
nulla in εω, quae in futuro, & quod hinc se-
quitur

quitur in A
πλέω, perfici
II. V E
quorum fi
σω, ἔφαση
χις γενίμιο
ζω, contend
λάζω, εχεί
μποτι, εκπο
vel, vel u, i
sequitur e
nulla muta
νέπτη Α
Suscum

III. I D
flexis in αω
vocalem,
corripiunt
primo; pro
calem anti
θλάω, θλάσ
στο, στρω
ηλάσσω, agit
εἴω, σινο. δρ
περγίω, tra

quitur in Aoristo quoq; primo & retinent,
πλέω, perficio, πλέσω, ἐπίλεσο.

II. VERBA quartæ coniugationis,
quorum futurum in σω exit, Φεράω, Φερ-
σω, ἐΦερω, loquor. γνάζω seu γνάζομαι, fle-
xis genibus oro. ἐπομέω, paro, ἡτομασο. εξ-
ζω, contendō, ἔχω. νομίζω, puto, ἐνόμισο. χα-
λάζω, ἐχάλασο, laxo, remitto. ολύζω, merge,
ολυσω, ἐκλυση, quia horum & similiū a,
vel i, vel u, in futuro breue est, & quod hinc
sequitur etiam in Aoristo primo, cùm
nulla mutatio interueniat. Theoc.

ὕς ποτ' Αἴγυναίνεειν ἔχεισο.

Sus cum Minerva contendit.

III. IDEM fit etiam in verbis circum-
flexis in αω. Nam quæcumque ex his ante α
vocalem, consonantem habent præter ε,
corripiunt alpha in futuro, & in Aoristo
primo; producunt verò si habent ε, vel vo-
calem ante α, γελάω, γελάσω, rideo, ἐγέλασο.
θλάω, θλάσω, ἐθλασο, frango. πτάω, vibro, fle-
sto, πτάσω, ἐπτάσο. ἐλάω vel ἐλάννω, ἐλάσω,
ἢλασο, agito, impello. ubiq; α breue est. at in
ἴω, sino. δράω, facio. ἀνδρόω, audio. θεάω, specto.
περίω, transeo. πειράω, conor. Φυέω, misceo.

E 3 longum

longum est alpha futuri & Aoristi. Hom.
Iliad. I.

εγένετο μακρός βασιλάσσων.
Non enim unquam meas boues abegerunt.
Odyss. 18. *οσέα δι' εύσω*
εθλασεν, αὐλίκα δι' ηλίουν αὐτὰ σύμα Φοίνιον
αἴπει.

Illi sit ossa intro & statim fluxit ex ore san-
guis.

Iliad. 19. *εκτὸν αρά σύγγοες πατρώιον επέδ-*
οινεύχον.

Ex vagina paternum eduxit gladium.

IV. POETÆ in huiusmodi Aoristis &
interdum geminare solent, ut penultima
producatur, ετέλεσα, εγέλεσα, φρασάμενος,
pro φρασάμενον. Iliad. I.

αὐτὸν δι' ιστία λευκὰ τείχασιν.

Alba vela extenderunt.

V. INTERDVM producunt sine ylla
geminacione. Odyss. 10.

πανάκης διορ παχέος παρὰ μηρός.
Vibrans acutum gladium à crasso femore.

VI. SEPTE etiam corripitur Aoristus,
ab aliis verbis deductus, ἐρύω, traho. Iliad. I.

εῦ ἐρυσαι μὲν πεῶτα κοῦ εσφαξαν κοῦ ἐδείραν.

Retro

Retro
coriarunt.
Iliad. 13
Honora
Odyss.
Σετινον
Serō ve-
ginem.

Theoc
ἐμοὶ επινοι
Ne sub-
expiri.

SUPER
quoque in A
longum esse,
enim aliquo
rum tempore
scendunt.

DE
VER

Retro traxerunt primò & mactarunt & excoriarunt.

Iliad. 13. ὅτις μη τίσει οὐκέπεστ.

Honorauit illum perinde ac filios.

Odyss. 5. οὐψὲ σὲ δῆρ' αὐέδυ, σόματό σὲ εἴσεπλυνεν ἀλητην.

Serò verò emersit, & ore vomuit salsuginem.

Theoc. Idyll. 6. ὡς μὴ βασιλεῦσθαι, τοῖς εἰς ἐμὸν ἐπίλυσαι λάπον.

Ne subirem iniuidiam ter in meum sinum expui.

ANNOTAT.

SUPERVACANEVM existimamus monere tum quoque in Aoristis aliis actiuis & mediis &, vel i, vel u, longum esse, cum in Aoristo indicatiū longum est. Iam enim aliquoties diximus eandem esse rationem reliquorum temporum, quæ ab hoc, ut sic dicam, capite descendant.

Caput XIV. DE QVANTITATE VERBORVM IN PRÆ- TERITIS.

E 4. I. SI

70 DE QVANTITATE

I. Si anteps sit breuis in futuro vel Aoristo primo, breuis quoque est in præterito perfecto actiuo & passiuo, & in Aoristo & futuro primo passiuo omnium modorum, γελάω, γελάσω, γεγέλαναι. ερίζω, ερίσω, γέρνα. θλάω, θλάσω, πέθλαναι. τείνω, πείνω, πέπλαναι. (nam & hoc a, ex ε, natum breue est) κείνω, κεινώ, κέκινα, κέκειναι, κέκεινου, κέκειναι, hinc verbalia brevia κείνα, κείσται, κείστης, κερέθην, κριθίσσομεν. Φεύσω, τέφραναι, τέφρασμεν, τέφρασμαι, hinc Φεύσται. κλίνω, πλινώ, κέκλινα, κέκλιμεν, κέκλισται. hinc κλίνα, κλίσται, επρόκλιτος. Theoc. Idyll. 6.

ως παρ' ἐμὸν κέκριπται.

Ut mihi videatur.

ANNOTAT.

ALIQUIA κέμα circumflectunt, sed vere acuitur penultima, tum ratione deriuationis, tum quia Nonnus primam corripit.

eis κέμα διαδύνεται.

In iudicium duplex veni.

Quamvis necesse non sit, ut deriuatum eiusdem sit quantitatis cum suo primogenio, multa enim esse que sua originis quantitatatem non sequantur, iam supradictum est, sic ἡ κλίνα, ἡ τόκλιτος, ἡ πλιτύς, producuntur, licet à præterito κέκλιμαι deduci possint.

Odyss.

Odyss. 21. n.
Scalam
Apol. 113
νυστ.
Hom. Odyss.
In monte
ascendens.
II. QV
gulari, tan
πι, πενθαμ
πύγων, πον

EXCIP
præteritiin
σι, πεπτωσι.

πήσθε

Illam vol

Mimner

κατηρέλασι

Non bo

astant.

Theoc. Idyll. 2

ὑψηλοὶ δὲ

Sublimes

Odyss. 21. κλίμακα διέφυλλον πεστένσιον δόμοιο.

Scalam altam suā domus ascendit.

Apol. κλίται παλλίναια καναρεῖν θεὸς ἄκρον, οὐκούνη.

Hom. Odyss. 2. εἰς κλιτὸν ἀναβὰς καὶ δάσκιον Εἵλου.

In montis declivitatem & densam sylvam ascens.

II. **Q U A N T A** fuit anceps verbi in singulari, tanta manet in plurali τέτυφα, τέτυπε, τέτυφαμεν, τέτυπμεν, ἐτύψαμεθα, τυψάω, τύψατον, τυψάμεν@, a vbiique breui.

EXCEPTIO.

E X C I P E tertiam personam pluralem præteriti in ασι, hæc enim longa est, τέτυφασι, τέτυπασι. *Iliad. 4.*

τὴν δὲ Θέλω ἔθι τῷ Φίλῳ αὐτέρες ἐμηγάδαστ.

Illam volo, ubi tibi dilecti viri nati sunt.

Mimnermus. ἐν ἀγρῷ δὲ, αὐτές δὲ ὡρεσίν πασι μέλαιναι.

Non bonum. Parce autem nigrae nobis astant.

ANNOTAT.

Theoc. Idyll. 22. corripuit penultimam præteriti.

ὑφυλαῖ δὲ πεφύκασιν ἀγχότην.

Sublimes autem propè natæ erant pinus.

Homer. Odyss. II. τεθνάσων, πμὴν δὲ λελόγχαστν τροποῖσι.

Moriuntur, honorem verò Diis æqualem
nacti sunt.

Quidam tamen legunt τεφίκεσσων. Illud etiam Homer.
si Iliad. I. peculiare est.

πτῦσα δέ μοι λύσατε φίλην.

Liberate mihi charam filiam.

III. PARTICIPIVM foemininum aoristi primi in αυ longum est, νύψασαι, γειψασαι, αἴξασαι, passim apud Homerum. Et Odys. a.

ημὲν τὸν πνύξασαι ηγέρασκον χιτῶνας
πασάλῳ ἀγνοεμάσσου παρὰ τεγμάσι λέχεστ.

Illa quidem plicato & aptato induso & extabespresso iuxta vermiculatos lectos, &c.

IV. QUOTIES ex præterito vel ο, vel vocalis abiicitur, anceps quæ remanet corripetur, πέφυα, τέφυα. Μέδομα, Μέδοιο. Nam licet τέφυα penultima longa constet, τέφυα tamen penultimam corripit.

V. IN aliis quoque temporibus anceps relicta ex abiectione alterius vocalis pro breui habenda est, ἔφυγον ἡ φεύγω, fugio. ἔλυτον ἡ λείτω, relinguo. ἦλυθον ἡ ελεύθω, ue-

nio.

νιο. επιφνά
re iam sup
VI. BR
verborum
quām in pe
κύω, audiū,
λυζα, ab
contendo.

VII. IN
tiones anc
ἀπάχρημα,
redigo. ἀλη

VIII. A
est, βάσιω
dio. τοπίω,
καλύπτω, α
cado. & πίπτω
σκεφτα, ve
uem, at re
mam hab
fit breue n
gum. Ita d

Nonnu
Simon d

πιο. ἐπυθονὰ πεύθω, audio, πυθόμεν. De qua
re iam suprà dictum est.

VII. BREVES sunt ancipites in Atticis
verborum repetitionibus, tam in primis
quām in penultimis syllabis. ἀνίσα, ab ἀ-
νίσω, audiui. ἀλήλιφα, ab ἀλείφω, ungo. ἐλή-
λυθα, ab ἐλεύθω, venio. ἐρήμα ab ἐρίζω,
contendo.

VIII. IN aliis itidem verbis reduplica-
tiones ancipitum breues sunt, ἄχημι, doleo,
ἄπαχημι, ἀλύκημι, ἀλαλύκημι, in angustias
redigo. ἄλημι, ἀλάλημι, erro.

VIII. ANCEPS ante τῇ natura breuis
est, βάτω, tingo. θάτω, sepelio, σιάτω, fo-
dio. τόπω, percudio. μέτω, inclino. κρύτω,
καλύτω, abscondo. νιτῶ, lauo. præter πίπω,
cado. & ρίπω, iacio. Hinc βέβαφα, πέφα, ἔ-
σπαφα, νένιφα, penultimam habent bre-
uem, at τέτυφα, κέκυφα, κέκυφα, penulti-
mam habent longam, licet u in præsentि
sit breue natura, & tantum positione lon-
gum. Ita docent plerique.

Nonnus. ηγι γάται κέκυφότα τείρετο σίμων.

Simon dorso incuruus diuehabatur.

ANNO.

VIDETVR tamen regula non — vsque adeo certa.
Nam prateritum medium τέτυπα ἡ τύπω, videretur pe-
nultimam corripere, tum quia inde formantur prima
breui, τύπῳ, iectus, plaga, & τύπῳ, vestigium aut
nota pulsando impressa, tum quia in infinituō pas-
sivo praterito penultima non circumflectitur sed acuitur,
τέτυπαι; cūm iuxta leges accentuum longa ex sua na-
tura ante finalem breuem, cuiusmodi est οὐ, circumflexo
notanda sit, si aliquem habeat accentum.

Caput XV.

DE QVANTITATE
VERBORVM IN MI.

I. PROPRIA reduplicatio verborum
in μι breuis est in omnibus temporibus,
nisi obstet positio. τίγημι, δίδωμι, ετίγνω, εδί-
δωμ, τιθέμι, διδοίνι, δίδεσμι, τιθέμαι.

ANNOTAT.

DIXI, reduplicatio propria, Nam impropria eti-
am extra positionem non corripitur ordinariè, ίμι, ί-
μενος, ιεις.

II. ALIORVM verborum reduplica-
tiones

tiones itid
δέσμω, do, π
τάχω, collin

Excipi
νόμοι.

Hom. II

χρήσται, η

Εστ, qui
Odys.

μηδέποτε οίδη
Fugi, cu
moliretur.

III. ALIO
que corri
in singula
in singular
men perso

ιστατι, ισ
ιστηκει,

LONGO
τε προΐστην,
gum, hic tam
pasino, illud

tiones itidem corripiuntur. πένω, pono. διδόω, do. πτερώσκω, vulnero. διδράσκω, fugio. πτύγω, collimo. sic ὄνημα, ἐνίνημα, iuno, prosum.

Excipitur γίνομαι, seu γίγνομαι, & γίνωσκω.

Hom. Iliad. 24. οὐδέ οἱ αἰθλὸς
γίνεται, οὐτ' ἀνδρῶν μέχεται σίνεται ηδὲ ὄντινηστι.

Neque ei pudor.

Est, qui viros valde ludit, aut inuat.

Odys. 3. Φεῦγον ἔτει γίνωσκον οὐδὲ πατέα
μήδετο θάρημαν.

Fugi, cum viderem quod Deus mala nobis
moliretur.

III. Αλφα secundæ coniugationis ubi-
que corripitur in plurali actiuae vocis, &
in singulari imperatiui, & in passiuo tam
in singulari quam in plurali, exceptis ta-
men personis in aor.

ἴστετον, īscētlu, īscōson, īscōson,
īscēmoy, īscēmoy, īscēmū, scētēs.

A N N O T A T .

LONGVM tamen est et prateriti actiui. Nam ēsa-
xa pro ēsing, dicitur Doricē. Est autem et Doricum lon-
gum, hic tamen corripiendum videtur, cum breue sit in
passiuo. Illud Theocrit. Idyll. 1. τίνεται γαδε τέσσαν ēgesom,

ab

ab ἔξημοι, ἀμο. geminato σ σcribendum est. Est porro
α, etiam in infinitivo poetico breve, ισάναι, ἐσάναι, ι-
σίσηναι, ισίναι.

IV. In quartæ coniugationis in singulari
actiua vocis producitur: ζεύνωμι, εζεύνων,
εζεύνως, quod in disyllabis magis aduertitur. οὖμι, κλῦμι, Φῦμι, sunt etiam properi-
spomena. In duali verò & plurali, & in to-
to passiuo & medio corripitur ν. Nam vbi
cæteræ coniugationes habent η, vel ω, in
singulari, ibi quarta habet ν productum; v-
bi verò cæteris in plurali est ε, vel ο, vel α,
breue; ibi quarta suum quoque ν corripit.
Hinc ν, aoristi secundi actiue vocis indica-
tiui modi pluralis numeri lögum est, εδυτη,
quia alia quoq; verba in μι, præter hæc duo
τιθημι & διδωμι, longam vocalem in plurali
huius aoristi habent.

V. IN IMPERATIVO singulari cor-
ripitur ν in polysyllabis. κένλυθι, κένλυτε;
ζεύνθι: at disyllaba producuntur. Iliad. I.
κλῦθι μελ αργυρότεξε.

Audi me Apollo.

Homer. Iliad. 19. αἰλλ' ὄρσεν, πόλεμόν σθενε
ἄλλας ὄρσεν θι λασσ.

Sed

Sed exit
populos.

REGI
CENDI
ANC
&

I. ANC
brenem, si
cessariò, vt a
nenum, sagit
dicus, prima

Homer.
ταχεύ τεχν

Anfis n
mittere?

επνδ L
ante vocalen
vocalis ante vo
tione, partim p

Sed excitare , & in bellum alios impelle
populos.

Caput XVI.

R E G U L Æ C O G N O S - C E N D I Q V A N T I T A T E M A N C I P I T V M I N P R I M I S & mediis syllabis no- minum.

I. A N C E P s vocalis ante aliā siue
brenem , siue longam , non corripitur ne-
cessariō , vt apud Latinos fieri solet . iōs , ve-
nenum , sagitta . ἀρρεν , aēr . ἵππος , seu iārgos , me-
dicus , prima longa .

Homer. Iliad. 4. τλάγης μὲν μενελάῳ οἵτι-
νοι εἶμεν ταχὺν iōν ;

Ausis ne Menelao celerem sagittam im-
mitteret ?

A N N O T A T .

A P Y D Latinos pauca sunt latina , que vocalem
ante vocalem non corripiant . Quando verò apud Græcos
vocalis ante vocalem corripiatur , disces vſu & obserua-
tione , partim præcepis , partim etiam subsidio Prosodia ,
& lin-

& linguae Latine; quis enim nescit hoc vocabulum ἄνθης, primam producere, item illa μαχάσων, Machaon, διδυμάσων, πτοτεύσων, & similia penultimam habere longam? ἀντεπορριπτίται Phocylide hoc versus:

σῶμα γὰρ ἐπὶ γάινος ἔχουν καὶ πάντες ἐστὶν αὐτοῖς
λιθίμενοι κόνις ἔσπειρον, ἀντεπορριπτίται πτοτεύσων.

Corpus enim habemus ex terra, & omnes in eam resoluti, puluis sumus, aëris verò seu cœli recipit spiritum.

II. A in superlativo semper corripitur. σοφώτατός, sapientissimus, πραϊστατός, mitifimus.

III. NOMINA in οἱ paroxytona, quæ ultimam habent longam, penultimam corripiunt. σοφία, φιλοσοφία; μαέσα, συμφωνία, ὀρθογενεφία, & alia huius generis.

ANNOTAT.

EXCIPIT solent hæc, ἀντα, seu ἀνίν, tristitia. κονίν, seu κονία, puluis. αἰκίν, iniuria, plaga. καλὺν, seu καλία, nidus. ὄρμη, tenuis funiculus, linea piscatoria ex setis equinis.

Eft tamen cum corripiuntur.

Theognis. μή ποτὲ ἀνίκεσον, κίνητε λάβετες ἀνίν.

Ne vñquam tristitiam immedicablem asumas.

Iliad.

Iliad. 2.

Pronous

hendar.

Sophoc. E

Quæ ipf

Phoryl. un

Neque a

ex nido.

Solent im

quantumvis

Theocritus seu

οἰνοζένεο

Syrinx et

sapientia.

Odyss. 22,

Benefici

Fit hoc qu

χρημάτων, a

ter, & in ali

nonnumquam

dum syllabam

vit in nomi

maxime prop

lia bīusmodi

phia, Symp

sent longe, ve

in locis vñstare

tur. Notum

Iliad. 2. προνέεις εὐ κονίστον διάδεξ λαζοίατο γαῖαν.

Pronus in puluere mordicus terram apprehendat.

Sophoc. Elect. ἀνιψιανέφεν αἰχλαῖσταις εὐ αἰκίαις.

Quæ ipsum occidit iniuria turpisissima.

Phocyl. μηδὲ περιθανάτων ἄμα πάντας ἐλέθω.

Neque accipiat quis simul omnes volucres ex nido.

Solent interdum Poëta solita sua licentia alias quoq;
quantumvis natura breues dictiones in iæ producere, ut
Theocritus seu quis alius auctor in Syringe.

οὐεγένεον τέχεις ἀδει δέ σε μέτερ σοφίας,

Syrinx nomen habes, canunt vero te metra
sapientiæ.

Odyss. 22. ὡς κακοεργίας ἐνεργεῖν μέγ' ἀμείνων.

Beneficium maleficio longè melius est.

Fit hoc quia breuis est inter duas longas, vt & in his
κρομμύων, & κρόμμυον, cæpa. ρνδών, ab ḥ vndūs, ven-
ter, & in aliis. Hinc non adeò condemnandi sunt, qui
nonnunquam in latino carmine idem sibi permittunt,
dum syllabam breuem inter duas longas sitam producant,
vt sit in nomine Andreas, Matthias, & in similibus,
maxime propriis. Illi vero ferendi non sunt, qui hec & a-
lia huiusmodi arbitratu suo producent, Maria, So-
phia, Symphonia, harmonia, quasi penultime es-
sent longe, vel certè communes. Nec refert quod multis
in locis vñstat accentu acuto illa vocabula pronuncian-
tur. Notum enim est accentum & quantitatem apud

*Gracos distingui. Vnde in carmine non attendendum
quis sit accentus, sed quæ quantitas.*

IV. **B R E V E** est iota in diminutiis in
*ιων, ρχαμψάλιον, litterula. τὸ σλογμάτιον, do-
gma. τὸ κορχίστον, puella.* Et in comparatiis
neutrīs, *βέλπιον, melius. ἡδίον, suauius. γλύκιον,
dulcius;* & in multis adiectiis in *ιως, ὁ αὔξιος,
ὁ οὐαλέζιος, dignus, indignus. ὁ ὄλβιος, felix;* &
in multis substantiis, *ὁ βίος, ὁ Σιοτός, &c.*

Mimnermus, *αὐτίνα πεθνῶνται βέλπιον ἢ
βιοτός,*

Statim mori melius est quam vivere.

C O R R I P I T U R quoque iota in no-
minibus possessiis in *ιως, ὁ αὐθεώπιος, hu-
manus, & significantibus materiam, ὁ λιθι-
νός, lapideus. ὁ κέδριος, cedrinus. ὁ ξύλιος, li-
gneus.* Tempus item & horam significanti-
bus, *ὁ εἰαρινός, vernalis. ὁ ζευκτός, æstivus. ὁ ων-
τερινός, nocturnus. ὁ ὥστηρινός, autumnalis, li-
cet penultima quoque longa legatur, Ili-
ad. 21. & alibi.*

ως ὅτι ὁ ὥστηρινός Βορέης, &c.

Sicut cum autumnalis Boreas.

A N N O T A T.

C O M P A R A T I V A masculina in *ιων, & neutrīs*
quoque producuntur nonnunquam. *Philemon.*

τῆται

ηδίον ἐδίεν, ἐδίε μαστικά τερον
ἔστι οὐδυναδει λοισθεύμενον φέρειν.

Suauius nihil est, neque magis musicum,
quam posse conuitia ferre.

τ in pronominibus producitur, υμεῖς,
ὑμῶν, ύμην, ύμας, ύμέτερ Θ . At in nominibus
polysyllabis fœmininis in οὐη, & υης, corri-
pitur γησούη, latitia. Βερεσθεή, tarditas.
γλυκυτης, dulcedo. παχυτης, celeritas, & in
aliis.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Caput XVII.

DE QVANTITATE ANCIPITVM IN VLTI- MIS SYLLABIS.

A.

I. OMNIA nomina paroxytona secun-
dè simplicium in ια, εια, εα, οια, ια, & εη, pro-
ducunt ultimam, η σφία, sapientia, η πενία,
paupertas. η θλεία, seruitus. η πεφητεία, Pro-
phetia. η θέα, spectaculum. η λίθα, Leda. η
μάρθα, Martha. η πέτρα, petra. η εχαρεα, focus.
η μεση, dies.

EX C I P E īa & mīa, vna.

(άγοι,

Theognis. ἀνθρώπος οὐ ταῦτα μὴ μία πάντας

Homines quos ναύται non vna omnes agit.

II. PAROXYTONA quæ ante a geminum habent sigma, aut vnam duplice, corripiunt vltimam, ὄσσα, fama, vox. λύσα, rabies. δόξα, gloria. Φύσα, fuga. δίψα, sitis. quibus adde τόλμα, audacia.

Ody's. I. οὐ τοι εἴτε γοι βροτῶν η ὄσσαν αὐτοῖς.

Si quis tibi dicat mortalium, aut famam. audaueris.

Iliad. 9. Αὐτέργες καὶ δέ θεοίς, κεχαρηγή σὲ εἰ λύσα, δέδυκεν.

Magna ipsum inceſt rabies.

Theognis. Δίψα σὲ λυσιμελῆς ηγή μεθυσίς χαλεπή.

Sitis membra soluens, εἰ ebrietas gravis est.

Hom. Iliad. 9. Θεωτοῖς ἔχε φύσα φόβος καυ- ούτις επιφρενη.

(Achiou) diuinitūs immissa tenebat fuga frigidit timoris socia.

III. OMNIA oxytona secundæ simplicium, habet a longum, η χαρηγ, gaudium, η πονηρη, mala. η ἀνθηρη, florida.

Corripi-

Corripit
ludus, iocis,

SÆPE cog-
acentiu, qua de-
repetamus, nam
mensa. & sim-
& ista a longum
quia si a breue eis

IV. PRÆ-
tu cognosc-

neutris plur-

& in neutris
Thymama. επ-

uo neutro μ-

singulare qu-

storum, cù-

τὸν πτῶν, αἴσα-

V. Along-

plicis nomi-

in duali secu-

tini poëticī,

Homer. I

πολυτάρη

εις 86.

Corripitur, ut nonnullis placet, παγδία,
ludus, iocus,

A N N O T A T.

SÆPE cognosci potest quantitas huius declinationis accentu, qua de re cùm cap. 6. dictum sit, non est cur hic repetamus, nam hac, σθότια, veneranda. τέχνα. mensa. & similia, nemo non videt, habere a breue, ut & ista a longum. πάνεξ, φάνεξ, λαίνεξ, ουίνεξ, ἀνεξ, quia si a breue esset, tunc primæ circumflecteretur.

IV. PRÆTER verba quorum a accen-
tu cognoscitur, breue est a in omnibus
neutris pluralis numeri, ξύλα, ήσθεα, ὁξέα,
& in neutris singularibus quintæ, θυμίαμα,
Thymiana. εράτσμα, exercitus. & in adiecti-
uo neutro μέσα, magnum. & in accusatiuo
singulari quintæ simplicium, ut & contra-
ctorum, cùm in a non contractum exit.
πὸν πτῶνα, αἴστη, οὐρησθένεα, βασιλέα.

V. A longum est in vocatiuo primæ sim-
plicis nominum in as, & in duali, itemque
in duali secundæ. Longi etiam sunt voca-
tiui poëtici, ὡς πολυθάμα, κάλχα, Αἴτλα.

Homer. 13. Iliad.

πολυθάμα, οὐ μὲν αὐτὸς ἐρύκανε πόντας ἀ-
είστη.

Corripi

Polydama tu quidem hic contine omnes
proceres.

Idem The
yll. 22.

ANNOTAT.

PRODVCVNTVR etiam apud Latinos huiusmodi
vocatui.

Ouid. Tempus Atla veniet tua quo spoliabi-
tur auro.

Virgil. Non hæc ô Palla dederas promissa
parenti.

VI. VOCATIVI primæ in *a*, nominū
compositorum à verbis *μετέω*, *πωλῶ*, *χείω*,
item illi in *m*, *πα* vel *θι*, & alij, qui contra
communem regulam in *a* exeunt, breues
sunt; vt ὁ γεωμέτρας, Βιβλιοπωλεῖα, παιδιορχία,
περφίλα, πέζος, κυνάπι, σκύθα, μενάχμα, λά-
γνα.

In Epigram. ἐννεατέσσερις αριθμὸς ἔμπτερος γε-
ωμετρακίνης.

Dicilos numeros docte geometra.

ANNOTAT.

ALIQVI regulam istam tantum de appellatiis
intelligendam tradunt, non autem de propriis, sed ta-
men Theocritus Idyll. 7. id non obseruat.

ο μαργεσὶ κομᾶτα, τὸ διντάδε περπὰ τετράδεσ.

O beate Comata, tibi hæc iucunda diu acci-
derunt.

Idem

Idem The
yll. 22.

δινήμα

VII. C

conjunction

& corripiu

pè produc

I. Iota

neutris, μέ

II. IN

in plurali

addito, αι

III. IN

auctis, βιη

γληποι, pro

IV. IN

minutiui

ευλλι,

V. IN

εφίσι, &

δημ, item

bis, επαι

VI. A

paragog

Idem Theocritus produxit etiam appellativum I-
dyl. 22.

Ἐπίκητα πολύτευκτα. O pugil Pollux.

VII. OMNES præpositiones in α, &
coniunctiones, & pleraq; aduerbia, suum
a corripiunt, licet Poëta versus gratia sæ-
pè producant.

I.

I. ΙΩΤΑ non contractum, corripitur in
neutrīs, μέλι, ἐνχάρι, σίνηπι, πέπερι.

II. IN DATIVIS quintæ, τῷ αἴσαντι, &
in plurali αἴσαις, & in aliis declinationibus,
additō, αἴσαισαι, μέσαισαι, λόγοισαι.

III. IN ILLIS quoque per paragogen
auctis, Βίηφι, σρατόφι, ποντόφι, & in verbis,
ἐλθησι, προέλθησι.

IV. IN VOCATIVIS quintæ, σ, no-
minatiui abiicere solitis, ὄφι, ἔει, ἀμα-
ρυῖ.

V. IN PRONOMINIBVS νῶι, σφῶι,
σφίσι, & in præpositionib⁹, ἀμφὶ, περὶ,
ὅπῃ, itemque aduerbiis & coniunctioni-
bus ρωμαῖσι, ἀμορηπὶ, ὅπι.

VI. ADVERBIA & pronomina per
paragogen iota additum habentia, pro-

F 4   ducunt

ducunt illud, νυνὶ, τετοῖ, ἔτοῖ, τεποῖ, τετοῖ.

Aristoph. Pluto: τεπὶ σὺ πολμᾶς ὡ μιαρωτάτη λέγεις,

Hoc tu audes ὥστε σελεστίσμα dicere?

Ibidem. ὅτις τότε εἰν ἔτοῖ, καὶ τεχάρων,

Quisnam sit hic, & cur aduenierit.

VII. PRODV CIV TUR etiam Iota ab Atticis ex ε, vel α, vel ο factum; ὁδή, ποδή, ταυτή, τεττή, pro ὁδή, ποδή, τεττή.

Aristoph. Pluto. πηδή σφεδιστε μηδή διαμαχέμεθα;

Hanc reveriti, neque repugnabimus?

Idem: εὐεσθήσως ὁ χειρομός εἰς τεττή ρέωει.

Non est ut huc oraculum inclinet.

T.

I. NOMINA neutra quintae, breue habent u, ἄσυ, urbs, τῶν, grex onium. ὁξύ acutum, γλυκύ, dulce. ἡδὺ, suave, δρυκύ, acerbum. βαθὺ, profundum.

II. PRONOMEN σὺ, & Doricum τύ, & multa aduerbia, μεταξύ, inter. μεσηγό, idem. & ἀντικρύ, contra, quod tamen aliquando producitur.

Iliad. η. Αὐλικὸν δῆ διπόφημι, γνωμὰ μὲν εἰς διπόδωσα.

Expressē

Expressē

Iliad. 17

Auf dñm

Penitus

III. PR

singularis

verborum

secundo,

IV. re

ue est tam

bene.

I. LON

πιπένθη, Ti

πανός, Pan,

II. CO

facti à flex

pia neutra

ώδεια, ο Th

serum, ον

quod fecit,

eius comp

corripiant

Hom. I

πιπένθη.

Expressè dico, mulierem non reddam.

Iliad. 17. Αντικοὺ δέ απαλοῖο, δέ τι ἀνχένθετον.
Αὐτὸς ἀνων.

Penitus per tenerum collum venit cuspis.

III. PRODVGVNT, u, tertiae personæ singularis numeri quartæ coniugationis verborum in μι, in imperfecto, & Aoristo secundo, ἐδίμ, ἐφυ.

IV. Rex resolutione diphthongi breve est tam in fine quam in medio. εν, εῦ, bene.

A N.

I. LONGA sunt masculina in αν, ὁ πιλόν,
πιπάνθη, Titan. ὁ παγάν, παγάνθη, Paan. ὁ πάν,
πανός, Pan, pastorum Deus.

II. CORRIPIVNTVR vocatiui in αν facti à flexis per ut, & nomina & participia neutra Aoristi primi. ὁ αἰαν, ὁ Αιαν,
ῳδόν, ὁ Θοας. τὸ μέλαν, nigrum. τὸ πέλαν, miserum.
τὸ τύψαν, quod verberauit. τὸ ποιῆσαν,
quod fecit. Præter πᾶν, τὸ πάντη, omne, licet eius composita, ut ἄπαν, σύμπαν, aliquando corripiantur.

Hom. Ilia. 13. Αἴαν εἶπει Ήσυχῶι θεῶν ὃι ὅλυμ-
πον ἔχεστι.

Ajax cum aliquis Deorum, qui Olympum
habitant, iubeat nos pugnare.

Ibid. ἀριστεράνης οὐδὲν τοῦτο.

O Thoas nemo virorum in culpa est.

III. CORRIPIT VR accusatiuus in ασ, secūdæ declinationis simplicis nominum habentium & breue in Nominatio, τιν Mεσαν, τιν λύσαν, τιν οσαν, τιν τετάκαν, quæ partim cognoscuntur accentu, partim ex regulis traditis initio huius capit. IV.

ADVERBIA in αι longa sunt, πέρι, επι, υπερ, λίγαι, valde, εὐαγ, Euān, vox bacchātum, ἄγαν, nimis.

Soph. Aiac. flagell. σὺ δέ γέ τείσῃ; πέλλα
ἄγαν ήδη θροέεις.

Non obtemperabis? multa iam loqueris.
Excipiunt ὄταν, quando, & πάμπαν, omnino. Odyss. 2.

ὅση τάχα δίνον, ὅπουτα
πάγκυ πλατύπατε βίον τούτο πάμπαν ὁ-
λέσει.

Quod citò domum totam omnino destruet,
& totum vicuum funditus perdet.

ANNOTAT.

EUSTATHIUS in istum locum ita scribit, εξ οὐ

τὸ

τηπάπτενο-
τεν τάπτε-
τεν τάπτε-

B R E V
ιταρ. τόηπα
νω, σομνι
Φαρ, στατι
Ε X C I
σι φαλια
μεν corr

I. L O N
prima sim
plurals e
τες Ανείδε
ripiatur,
II. L O
οὐας, οὐαν
θας, οὐαλε

τὸ πάρπατν συστένειν, ὡς τὸ ἄχαν νηὶ λίαν. Vide etiam rationem πάρπατν correptam sicut aduerbium ἄχαν & λίαν.
At nihil noui est, si τὸ ἄπατν, cùm nomen sit, Iones quoque corripiant, & ipse Homerus.

τῶν δὲ ἄπατν εἰσαγόνται πεδίον,

Totus campus repletus est,

ΑΤΤΙΚΗ VERÒ, vt dicit Ελινς Dionysius, producunt utramq; τὰ ἄπατν, Hac Eustathius. Ex cuius sententia vides etiam ἄχαν & λίαν corripi posse.

A.P.

B R E V I A sunt finita in ἀρ, τὸ νέντερ, ne-
ctar. τὸ ἥπατν, iecur. τὸ σθέλεαρ, esca. τὸ ὄντερ, som-
nus, somnium. aduerbia, αὐτάρ, ceterum, & ἀ-
φαρ, statim, continuo.

E X C I P E monosyllaba, ὁ οὐδερ, ὁ ψερ, &
si quæ alia huius generis occurrent, γάρ ta-
men corripitur & interdum producitur.

A.S.

I. L O N G V S est nominatiuus singularis
primæ simplicium, ὁ Αιείας, & accusatiuus
pluralis eiusdem, & secundæ simplicium.
τὰς Αιείας, τὰς μέσους, nisi per dialectum cor-
ripiatur.

II. L O N G A sunt nomina flexa per utros,
ὁ αἴας, αἴαντος, Ajax. ὁ κάλχας, καλχαντος, Cal-
chas. ὁ πολυδάμας, πολυδάμαντς, Polydamas.

πᾶς

III. πᾶς cum compositis, ἀνασ, σύμπας, omnis.

IV. P A R T I C I P I A masculina in ας, ὁ τύψας, τύψατ^ρ, ὁ ιχθύς, ιχθύτ^ρ, ὁ σέας σέατ^ρ, ὁ ποίησας, ποίησωτ^ρ.

V. B R E V I A sunt foeminina in ας, ἡ λαμπάς, λαμπάδος, lampas, ἡ μονας, unitas, & masculina, ὁ μέλας niger. & ὁ τάλας, miser, ὁ λάδας, τάλα^ρ, lapis, ὁ μέγας, magnus. Hinc ωρέμερας. Et neutra in ας, τόκερας, cornu, τόκρεας, caro, τόσελας, lumen.

VI. C O R R I P I V N T V R accusatiui plurimales quintæ declinationis simplicium; πτηνας, βόρειας, ρήπορας, & quos Poëtae formant à pronominibus, ημεας, υμεας, σφεας.

Iliad. 10. νὴ γὰρ εἰς ημέας ἐλθο,

Et rursus ad vos veniat.

A N N O T A T.

V I D E N T V R etiam corripi *Æolici* accusatiui *γυμνας*, cùm *Æoles* aliás alpha longum pluralis in breue mutent, vt suo loco dictum est. Non est autem negandum, quin aliqua ex his, quæ corripi diximus, inueniantur à Poëtais interdum producta; sed id rarum est, & fit licentia poëtica, aut excusat^r censura alio^e modo, sic ultima in *δέμας*, apud Homerum, & ultima in *τάλας* longa est apud Euripidem, & alia apud alios.

IN

I. B R
ν, à nomi

II. P F
τιν & τέν,
bia πάλην,
βε, qnib
τάσι. Qu
cuntur, si
ldyll. 2. &

III. D
ex accen
retracto
tato, ψυ

Theo
γνόδαφη

Valete,
amplius in

IV. L
ηρν, η ταλ
uum for
quod in

I. C O

IN.

I. BREVES sunt accusatiui quintæ in
w, à nominibus barytonis, ἔριν, ὄφιν.

II. PRONOMINA poëtica μὲν & νὺν,
τὸν & τέτιν, pro σοί, σΦίν, νῶτην, σΦῶτην; aduer-
bia πάλων, iterum. τετράν, prius. & illæ syllaba-
bæ, quibus ν additur, τύποις, λέγοσιν, π-
τᾶσιν. Quædam tamen interdum produ-
cuntur, sicut & ἐμίν pro ἐμοί. apud Theoc.
Idyll. 2. & alibi.

III. DATIVI ὑμῖν & ημῖν longi sunt, vt
ex accentu constat, corripiuntur tamen
retracto accentu, & in acutum commu-
tato, ἄμμιν, ὕμμιν, vel ημίν & ὑμίν.

Theoc. Idyl. 1. χαίρετ ὁ βωκλός ὕμμιν ε-
γὼ δέ φηνες εἶναι ἀντὶ ὑλαν.

Valete, bubulus ego Daphnis non ero vobis
amplius in sylvis.

IV. LONGA sunt η ἀκτὴν, ὁ στελφίν, η ν.,
ηρίν, η στελαμίν, & similia, quæ in ν. geniti-
uum formant, & dicatalecta dicuntur,
quod in ν & ις terminentur.

ΙΣ.

I. CORRIPIVNTVR grauitonain ις,
η πάλις,

πόλις, urbs. η εργα, lis. & omnia nomina, quorum genitiuus in οἰος breue exit, siue sint oxytona, siue non, η τυραννις, tyrannis, τυραννιδ[η]ς. η βερονις, βερονιδ[η]ς, Briseis. τις, πνος. at κις longum est.

II. PRO DVCVNTIS, quorum augmentum longum est, cuiusmodi sunt omnia dicatalecta superius cōmemorata, & præterea η κρητις, crepido. κυνης, tibiale, ocrea. η Κρεσιης, sigillum. η κλης, clanis. Homer. Iliad. 12.

εἰχον ἐπημοιβοι, μία στέκηντος ἐπαρήγει.

Firmabant mutui, una autem clanis accommodata erat.

ANNOTAT.

Gaza, & Lascaris, & alij volunt dissyllaba, quorum penultima natura longa, & qua neque propria sint, neque diminutiva, habere i breue in nominativo; vt νυνης, κρητης, κλης, sed non adferunt pro sua sententia exemplum. Neque verò ex composite vocabuli, νυνης, id colligere licet. Nam licet aliqui scribant ευκρηνης, accentu in antepenultima; alij tamen accentum, & quidem acutum notant in penultima, ευνηης, ex quo conficitur, ipso habere ultimam pro longa; alioqui circumflectenda esset. Et illi ipsi, qui ευκρηνης scribunt, faciunt πολυκληνης

& ευ-

Ευκρηνης πα
iliad. 24.
δον δι ει
Αρεγ
Quanta
uitis, bene
III. AD
λη, satis, d
bis, ter, qu
viciissim, al
is regis ap
dω, ter libo

I. Acc
pitur, οξυ,
II. ΕΤ
ται μη, ζε
ιgitur. Et I
III. PR
bēt termin
eys, Neptun
gnea, & q
gum, ιλιο,
lium, & Gi
apud Opp

¶ εὐκλήις paroxytona; nec immerito, producitur enim
Iliad. 24.

ὅση δὲ ἡ φορά τοι σύγη δαλέμοιο τέτυχε

Ἄντες οὐδὲν τοι εὔκληις ἀργεῖν.

Quanta autem alti ianua cubiculi est viridi-
uitis, bene obserata, affabre aptata.

III. ADVERBIA in ut corripiuntur, &
λις, satis. δῆις, τέτηραν, πεντάνη, πολλάνη,
bis, ter, quater, quinquies, sapè. αὖτοι βασίς,
viciōsim, alternatim. Theoc. Idyll. I.

ἐς τέτηραν μέλει. Et Idyll. 2. ἐς τέτηραν μέλει
δῶ. ter libo.

TN.

I. ACCVSATIVVS quintæ in ut corri-
pitur, ὁξὺν, ἥδὺν, γλυκύν.

II. ET PARTICIPIA neutra quar-
tæ in μι, ζευγνύν, & coniunctiones, νῦν, τοίνυν,
igitur. Et Præpositio σω.

III. PRODVCVNTVR quæ duas ha-
bent terminationes in Recto, ὁ φόρουν, Phor-
cys, Neptuni filius. ὁ μόσων, domus, vel turris lá-
gneā, & quæ ut nominatiuii habent lon-
gum, ἵλυς, limus, ixthūs, piscis. ὁ φεῦς, superci-
lium, & similia. ἵλυν, ixthūν, seu ixthū. ixthū
apud Oppianum corripitur, quare etiam

ixthū

χρόνον corripere licebit, & eadem est aliorum ratio.

IV. PRODVCVNTVR primæ personæ imperfecti, & aoristi secundi verborum in *μι*, *εζεύγων*, *έφυν*, *έθλυν*, & aduerbiū *νῦν*, cuius quantitas ex accentu satis patet.

ΤΡ.

FINITA in *νρ*, dicuntur esse longa à Grammaticis, ὁ *φθόρης*, *συστρός*. ὁ *μάρτυρ*, *τεστίς*. τὸ *πῦρ*, *ignis*. quod accentu notum est. In obliquis tamen certum est corripi, ut suprà diximus. *μάρτυς* corripitur à Bione Idyll. 4.

μάρτυς ἐγών ὅπι μῦθος ὃδι ἐπελεγο πᾶσιν ἀληθίας,

Τεστίς ego sum, quod hic sermo omnibus νερούσι.

ΤΣ.

I. CORRIPIVNTVR adiectiva in *νρ* oxytona, ὁ *γλυκὺς*, ὁ *ἡδὺς*, ὁ *βαρύς*.

II. ITEM QV E substantiua, ὁ *πέλενος*, *σεκυρίς*. ὁ *πῆχυς*, *cubitūs*. ὁ *πέσσβος*, *senex*, *legatus*. ἡ *χέλυς*, *Chelys*. ἡ *χλαμύς*, *Chlamys*.

οντος

οὐκ οὐναν
galea. οὐσία

EXCI

manipulus.

nultima et

III. PR

xytona, q

vt ιλυς, lim

miseria. ερε

νησίς, ve

ράχης, rete

περιστήρας

Affinitas

Grecorum

dam ex predicti

Silius 17.

& ortu.

Virgil. I.

emaciat omni

Corripuit C

Tethys &

IV. Lo

dicatiui pr

cipia masci

οὐκὶ νένελυς aduena. ὁ Βότευς, botrus. η κέρας,
galea. ὁ σάχυς, spica. ὁ νέκυς, mortuus.

E X C I P E η πάρην, πάρις, fasciculus,
manipulus. Nam si vltima esset breuis, pe-
nultima esset circumflexa.

III. PRODVCVNTVR substantiua. ο-
xytona, quæ in genitio habent os purum,
vt ιλὺς, limus. τηθύς, Tethys, Tethyos. οὐρύς,
miseria. εριννύς, Erinnys. εδήτυς, cibus. νηστύς,
νηστίς, venter. ἀχλύς, caligo. quibus adde
η ἄρνης, rete, ἄρκυς.

παρ' οἱ ἀχλύς εἰσῆκε Πτισμήρη τε καὶ αὖτις.
Asfitt caligo erumosa & granis.

ANNOTAT.

Grecorum imitatione producunt etiam Latini qua-
dam ex predicto in nominatio & accusatio.

Silius li. 17. Intima ab occasu Tethyn impellit
& ortu.

Virgil. 1. Georg. Teque sibi generum Tethys
emat omnibus vndis.

Corripuit Ouid. 4. Fastor.

Tethys & extremo sepe recepta loco est.

IV. LONGÆ sunt secundæ personæ in-
dicatiū præsentis & imperfecti, & parti-
cipia masculina in us, verborum in ui quan-

G tæ con-

tae coniugationis, ζεύγνυσ, ἐζεύγνυσ, ὁ ζεύγνυσ,
Iliad. 10.

ὁλὺς αργέας ὅπε σῆν τεί νῦν ἐνάλυψεν,
Perdens Arginos, quando nox erat.

V. PRODVCVNTVR etiam dicata-
lecta. ὁ Φόρκυς, ὁ μόσυς.

Caput XVIII.

QVOMODO QVANTI-
TAS GRÆCACOGNOSCI
POSSIT INTERDVM PRÆ-
silio linguæ & Proso-
diæ latinæ.

LATINOS multa vocabula Græca
vel integra, vel nonnihil immutata in suā
linguā transtulisse, clariss est, quā vt mul-
tis sit probandum. Quare si quando dictio
occurrat, cuius quātitatem regulis hacte-
nus præscriptis inuestigare nequeas, cir-
cumspice num hæsitantí opis aliquid lin-
guæ & prosodia latina suppeditet. Possu-
mus autem tripliciter ex lingua latina ve-
nire

nire in cog-
mò, pron-
corripri-
latine enir-
machus, dic-
tiva, gallo-
Nam Latini-
nultima b-
μαχος, οεχ-
τυτος, λιθ-
quia haec c-
chys, Hippo-
raphras, η-
πινω, κακω-
νο, ciusden-
σις & λιτις,
pocryta, hy-
δημικα, al-
acroama, η-
& ita in ali-

Est aut-
gendum d-
tinis secur-
prædicta,
Neq; enir-

nire in cognitionē quantitatis Græcæ. Primo, pronuntiatione: quo pacto intelliges corripi primam in nomine μάχη, μάχομεν, latinè enim *Antimachus*, *Symmachus*, *Callimachus*, dicere solemus. Sic hæc ερατὶς, ερατίω, ερατίωτης, prima breui constare disces. Nam Latini *Nicostratus*, *Philostratus*, penultima breui pronuntiant. Pari modo μακρὸς, έρεχθίς, κεράτος, λυτὸς, φίλος, φερίσις, τύπος, λίθος, τύχη, breuia esse intelliges, quia hæc corripimus: *Amphimacer*, *Tribachys*, *Hippocrates*, *Hippolytus*, *Pamphilus*, *paphrasis*, *Antitypus*, *Chrysolitus*, *Eutyches*. πίνω, κλίνω, longa sunt, cùm propino, declino, eiusdem sint quantitatis. Sic κερίτης, κερίτης & λύτος, breuia, quia latinè breuiatur, *hypocryta*, *hypocrisis*, *analysis*, αἴρομαι, θέαμα, θυμίαμα, alpha longo constant, latinè enim *acroama*, *Theama*, *Thymama* efferimus, & ita in aliis plurimis.

Est autem documentum hoc intelligendum de illis, quæ pronuntiantur à Latinis secundūm quantitatēm, qualia sunt prædicta, non secundūm accentū solūm: Neq; enim rectè colliges penultimam in

οφία esse longam, eò quod accentu acuto à plerisq; effteratur. Sic in quibusdam obseruant etiam viri docti non quantitatem sed accentum, vt in hoc vocabulo, *acroasis*, quod efftertur plerumq; à Latinis proparoxytone, & tamen penultima longa est.

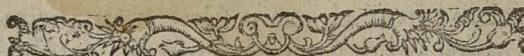
SECUNDÒ poterit quis venire in cognitionem quantitatis Græcæ, si videat quantum illud vocabulum sit apud Latinos, si à Latinis usurpatur. Ut si quis dubitaret, quam quantitatem haberet *ἀδάμας*, vel *ἄντη*, vel *ἄπυρ*, vel *ἄρες* in prima, statim ex latine lingua præceptionibus cognoscet esse breues prædictas syllabas. Usurpant quoque Latini Poëtæ multa nomina propria accepta à Græcis, videndum est igitur diligenter qua quantitate usurpent, certumque esse debet, quantitatem illam esse etiam Græcorum.

TERTIO cognoscere licebit quantitatem Græcarum vocū consulendo præcepta latine Prosodiæ, qua ratione plurimarum quantitatibus inuestigabis, quod re ipsa comperiet is, qui latine Prosodiæ, præ-

tertium

sertimeciu
ceptiones
mina pang
diocre ad
& non vlti

DE
A
REST
quantitatis
ritas & ex
melior &
mediocri
dat, sicut p
syllabæ, q
quam Gra
plores, se
sic dixerim
sæpè ad e
dum erit, I
pterea imp

Sertim eius quam scripsit Emmanuel, præceptiones memoria cōplexus Græca carmina pangere volet. Inde etenim non mediocre adiumentum pro syllabis vltimis & non vltimis accipiet.

Caput XIX.

DE EXEMPLO ET AVCTORITATE.

RESTAT vltima ratio cognoscendæ quantitatis Græcæ. Hæc autem est auctoritas & exemplum Poëtarum, qua nulla melior & certior, addo & facilior, si vel mediocris Poëtarum lectio, & usus accedit, sicut porrò apud Latinos multæ sunt syllabæ, quarum quantitatem nullis unquam Grammaticorum documentis exemplares, sed sola Poëtarum lectione, & ut sic dixerim, familiaritate; ita apud Græcos sœpè ad eosdem necessariò confugendum erit. Et sicut apud Latinos non propterea impedimur, quo minus & pulchre,

100 DE EXEM. ET AVCTOR.

& bene, & celeriter carmina condamus, eò quod non omnia sint comprehensa regulis: ita nec apud Græcos. Tot enim præstantissimos vates suppeditârunt nobis Græcæ Musæ, ut valdè tardum esse oporteat, qui eorum vsu & periuolutione non aliquam Græcæ quantitatis cognitionem sibi comparet; & vt alios negligas, vnu certè Homerus instar omnium esse potest. Hunc versa, hunc reuersa, & neque huius libri præceptis, neque aliis magnoperè indigebis. Ut autem vno alteroue exemplo declaremus, quid sit auctioritate Poëtarum cognoscere quantitatem, si quis hæreat quanta sit prima verbi ἄειδω, breuem esse videbit, si vel primum Homeri versum aspiciat: μῆνν ἄειδε θέα. Eandem nonnunquam esse longam docebit te idem Homerus hymno in Mercurium: ἐγμῆν ἄειδω κυλλήνιον, Mercurium ea, no Cyllenium.

Sic iota in nomine ξιφος breue, & vocabuli μυειδη, esse longum, ex his duobus versibus I. Iliad. planum fiet.

ελκετο

DE SI
NII. DIP
commun
calem diu
cedant, c
exempla,
petuum.and leg
willDic mi
multum o
pidum dirII. AP
retinent

Ἐλκετο. δή σκηνεοῖ μέρα ΞΙΦΟ. ἥλιδες.

Αἴγινη.
ελομένην, ἵμυρι Αχαιοῖς αἷλος ἐδίωκεν.

Caput XX.

DE SYLLABA COMMUNI
ET LICENTIIS
POETICIS.

I. DIPHTHONGI & vocales longæ
communes fiunt apud Græcos, cùm vo-
calem diuersæ potissimum dictionis ante-
cedunt, cuius rei attulimus cap. 4. aliquot
exempla, & hoc Græcis est solenne ac per-
petuum. Odyss. I.

ἀνθεξί μοι ἔννεπε μῆσα τὸ λύτρον, ὁς μάλα
πλλὰ

τῶλαγχη ἐτοὺς τροίης ιερὸν τοιολίεθρον ἔπειρος.

Dic mihi Musa virum versutum qui valde
multum oberrauit, postquam Troia sacrum op-
pidum diripuit.

II. A P V D Poëtas Græcos non tantum
retinentur diphthongi, & vocales longæ,

G 4 sed

sed ne breues quidem semper eliduntur,
licet sequens dictio incipiat à vocali vel
diphthongo, Odyss. I.

εἰλλάς δοῦλοι τοῖς ἑταίροις εὐρύσκεται οὐδὲνός περ.

Sed ne sic quidem socios liberauit, quamuis
cuperet.

Ibid. *πένθοις ἐμοὶν ποιούσαις οὐδὲν οὐδὲν* φύγει *εργαζόμενοι*.

Filia mea qualis sermo excidit septo den-
tium?

ANNOTAT.

LATINI diphthongos & vocales cum vocalibus aut
diphthongis, concurrentes elidunt; interdum tamen
Grecorum exemplo id facere negligunt.

Virgil. I. Georg. Ante tibi Eoꝝ Atlantides ab-
scondantur.

Idem Eclog. 7. Stant & iuniperi & castaneæ
hirsutæ.

Et id genus alia qua adserit Emmanuel.

III. MONOSYLLABA breuia hoc ip-
so quod monosyllaba sunt, producuntur
sapè a Poëtis, ut *πε*, *μεν*, *χορ*, *τις*, & alia.

Iliad. 3. *πεντεκα μέν οἱ κατηγοροῦσι χρόνοι ταχλυ-*
βοτείην.

*Arma iacent illi in terra, quæ multos
pascit.*

Ibi-

Ibide-
reōn.

Sic dice-

IV. S

primos p

Poëris.

POS

Iliad. 1

Illyvala

Odyss.

tauor.

Magn.

reditum fo

POST

Iliad. 2

divulg.

Non op

consiliariu

Illa. 3. 6

enop.

Videbat

le dicere.

POS

Iliad. 3

Ibidem. ὡδὲ δέ τις εἰποκεν Αχαιῶν τη
ρεῖσθαι.

Sic dicebat aliquis ex Gracis & Troianis.

IV. SYLLABA breuis post quatuor
primos pedes relicta, sāpē producitur à
Poëtis.

POST PRIMVM PEDEM.

Iliad. 14. οὐδὲ μέχα ιάχοντες ἐπέδραμον.

Illi valde clamantes insiluerunt.

Odyss. 1. ἀγνύμενοι ηὔτε ψυχὴν καὶ νόσον ε-
ταίρων.

Magna cura seruans suamque animam &
reditum sociorum.

POST SECUNDVM PEDEM.

Iliad. 2. οἱ χεὶ πανύχιον εὐθλευ βεληφόροι
αὐτοῖς,

Non oportet totam noctem dormire virum
consiliarium.

Ilia. 3. σεῦται γάρ τι εἴπερ οὐρανοθάλαττοι
ἔντοσθι.

Videbatur enim galeatus Hector aliquid ve-
le dicere.

POST TERTIVM PEDEM.

Iliad. 3. αἵ τιναδή πέλενος ὡς εἴνι αἰτεῖσθαι
G 5 Semper

Semper tibi cor est durum instar securis.

Iliad. 1. ἐλθετὸν σὺν οὐρανῷ εἴποτε
εἶπε,

Veniens in Olympum, ora Iouem.

Odyss. 6. ἀλλ' ὅπε μὴ αἱ ἔμελλε πάλιν ὄνται
δενέεσθαι,

Sed quando iam rursus domum itura erat.

Iliad. 1. αὐτὰρ εἴτειτοι τοῖσι βέλοις ἐχεπευ-
κέστησι,

Sed postea in ipsis sagittam mortiferam im-
mittens.

POST QUARTVM PEDEM.

Iliad. 1. τὸν ὕμοισιν ἔχων ἀμφὶρεφέα πεφε-
ρέτεν.

Arcum gestans humeris & pharetram cir-
cumtectam.

Iliad. 2. ἐκτονοῦ ἀντὸνισθα Διὸν μῆνιν αἰγα-
λαυτον,

Sextum autem rursus Ulyssem Ioui consilio
similem.

POST QUINTVM PEDEM.

Iliad. 4. ιοι φίλοισι πίκεωι χαελομένη πέ-
σει φ.

Gratificans charo marito a quæ ac dilectis li-
beris.

Iliad.

Iliad.
εἰπε.

Ex alte-
nstanqu-

PLVRA
que sunt obi-
runt exempla
manuel: Pa-
nis apud Lat.

V. LE-
tas aliqui-
sunt tres
liquo vo-
talis. τεχ-
νοεδη,
apud He-

Intera-

χρυσο-

Neptiu-

Alift-

οιδηλα-

FIT

que sine-
unt. lib.

Iliad. 3. οἰδη πενεὺς ἐπέρωθεν εὐτὸν κρήτοντι θεός ὁς
εἴσηκε.

Ex altera parte inter Cretas stetit Idomeneus tanquam Deus.

A N N O T A T.

PLURA exemplanihil opus est congerere, quia ubique sunt obvia. Latini idem interdum sibi licere voluerunt exemplo Graecorum, ut alatis exemplis ostendit Emmanuel: Post quintum tamen pedem vix reperietur breuis apud Latinos.

V. LEX necessitasque metri cogit poëtas aliquando producere breues, ut cum sunt tres vel plures breues continuae in aliquo vocabulo, ut in his ἀδάνας, immortalis. περιμίσης, Priamides. οὐβόσια, suilla. ἀπονέσσαι, redire. Exempla passim occurunt apud Homerum.

Interdum longas corripiunt, Dionys. ηγή ποσειδήνια ἔργα ηγή ιερὰ τέμπεα δάφνης,

Neptunia opera & Daphnes sacra tempe.

Alij tamen legunt apud Dionys. ηγή ποσειδήνια ἔργα. vel; ηγή ποσειδήνια.

FIT hoc sèpè à poetis iis in vocabulis, quæ sine licentia carminis leges non subeunt. lib. 4. Anthol.

εὑρετικόν

εὑρεν ἡγεμόνος χερσὸν αἱλωροθόνοις.
Inuenit Julianus manibus incorruptis
Et lib. 5. τῆτον ἡγεμόνον τυχέντος βλάσημα πα-
τίνης.

Hunc Julianum germen Tyria nutricis.
Et lib. 7. κλαυδιανὸν ρώμην καὶ βασιλεῖς ε-
πεστε.

Claudianum Romæ & Reges posuerunt.
Lucianus. Λεκιανὸς τάσθι ἔχει φαπλαιά-
νε μωρόπε εἰδὼς.
Lucianus hec scripsi, gnarus veterum & fa-
thorum.

Caput XXI.

DE PEDIBVS ET
VERS V.

QVID sit pes, & quot numero, itemque quid ver-
sus, & quo genera versuum, praterimus tanquam no-
rum iam ex latina prosodia. Tantum principia genera
carminum in quibus studiosa iuuentus potissimum elab-
orare debet, hic recensebimus, more Emmanuelis, cu-
ius vestigis, ut alibi, ita & hic libenter insisteremus, ducto
initio ab Hexametro sive Heroico carmine.

CARMEN

CAR

CONS

tus dactyl
dactyli velavolat
wallaπαλαγχ
πλάγιοιDic mihi
de mulm

Oberrau

Et qui m
didicitQVIN
Græcos, q
est, vnde
qui versus p
currunt.Odyss. I
Ariosto,Recordat
gisti.

PEN

CARMEN HEXAMETRVM
SIVE HEROICVM.

CONSTAT sex pedibus, quorū quintus dactylus est, sextus spondeus, reliqui dactyli vel spondei. Odys. I.

ἄνθερί μοι ἔννεπε Μέση πολύτερον ὃς μάλα
τολμᾷ

τλάγχῃ, ἐπεὶ τείνειερὸν πλοίεθρον ἐπεροε
πλῶν δι' ἀνθεώτων λίβεν ἄστα νῷνόν εγνω.

Dic mihi Musa virum versipellem qui valde multum

Oberrauit, postquam Troiam euertit.

Et qui multorum urbes vidit & animum didicit.

QVINTVS pes multò sèpius apud Græcos, quām apud Latinos, Spondeus est, vnde versus spōndaicus appellatur, qui versus passim in Iliade & Odyssea occurrunt.

Odys. I. μηνόστο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύνονται οἰδοί,

Recordatus enim est animo inculpati Agisti.

PENTAMETRVM

CARMEN.

E I S D E M pedibus constat quibus apud
Latinos, Tyrtæus.

τεθνάμεναι τῷρη καλὸν ὅπερι περιμάχοισι πεσόντες
Αὐτὸς ἀγαθὸν πεπίστη πατεῖδι μαργνάμενον.

Præclarum est in prima acie occumbere,
Virum bonum pro patria sua pugnantem.

Idem. πολλάκι σῆματα Φυγῶν καὶ σῆπον
αἰνέντων,

ἔρχεται, οὐδὲ δύναται μοῖρανίκεν θεατάς.

Sapè quis elapsus ex pugna & telorum so-
nitu

Euadit, sed ipsum domi Parca inuenit.

A N N O T A T.

O B S E R V A N D U M est Gracos in pentametri non
esse tam religiosos atque Latinos. Illi enim, & præsertim
Ouidius, raro concludunt aliter pentametrum quam
voce disyllaba, raro tetrasyllaba, & multò rarius trisyl-
labo. Raro quoque idem Poëta primam cæsuram corri-
pit, raro sententiam aut non—absoluit, aut non suspen-
dit uno disticho, in quibus omnibus diligentes imitato-
res habet. Ceterū in his Graci multò fuere liberiores.
Nam ut ex Callimacho, Theognide, et ex fragmentis Tyr-
tai, & ex variis Epigrammati Anthologia planum est,
sapè trisyllabo, sapè adhuc longiori vocabulo pentame-
trum terminant, sapè primam cæsuram corripiunt, sapè
sententiam uno disticho neque perficiunt, neque suspen-
dunt.

dunt. quod ipsi
stius nonnulli L
trisyllabis etiam
tioribus magni-

CARME
CVM

Eurip. H
τε πύλας
λιτών, ον
Venio me
ginis

Deserens
bitat.

CAR

Laert. n
Αγριοί
Ινδικοί
Σπίλα
Αιγαίων
Εξαφε
Crone Di
Affe

ibus apud
dunt. quod ipsum ausi etiam sunt licet parcus, & mode-
stius nonnulli Latini, ut Catullus & Ausonius, & in
trisyllabis etiam Propertius, Tibullus, & multi ex recen-
tioribus magni nominis Poëtae.

CARMEN SENARIVM IAMBI-
CVM SIVE TRIMETRVM
Iambicum.

Eurip. Hecub. ἥκω νεκρῶν κευθμῶναν οὐκό-
ται πύλας

λιπῶν, οὐδὲ οὐκωχεὶς ὄκισαι θεῶν.

Venio mortuorum ναοῦ & portas cali-
ginis

Deserens, ubi Pluto separatim à Diis ha-
bitat.

CARMEN DIMETRVM
IAMBICVM.

Laert. κρόνε Διόδηρε τίς σε διαιμόνων κακοῦ
Αθυμία ξυνέργυσεν

Ιν' αὐτὸς αὐτὸν εμβάλης εἰς τάρταρον

Σπίλωνταν & λύσας ἐστη

Αινυγματώσῃς τοι γάρ εὐρέθης Κρόνος

Ἐξωθεν τερπῶν πάτερ απε.

Crone Diodore quis te dæmonum mala

Affectione compulit.

110 DE GENERIBVS

Vt tute in atrum mitteres mox tartarum
Solutis quod Stilponis non ænigmatis
Victus fuisti? iure ergo deprenderis
Cronus remotis r, & cappa litteris.

S C A Z O N SIVE CHO-
L I A M B U S.

Theocrit. in Epigram.

O μεσοποιὸς σύγχοδος ἡ ποτώναξ κεῖται.
Εἰ πέρ πονηρὸς μῆτων τοῖχεν τῷ τάφῳ.
Εἰ δὲ εἰς οὐρανός καὶ παρὰ χειρῶν.
Ορφεών καὶ θίζεν καὶ δέλης, δοῦλος εἰξον.
Poeta hic Hippone sxiacet.
Siquidē improbus es, ne accedas sepulchrū.
Si autem es bonus & ex probis.
Confidens sede, & si volueris dormī.

A N N O T A T.

Eadem omnino est horum carminum ratio apud
Grecos & Latinos; & eadem propè licentia, maximè Co-
mœdis, puritatem lambici carminis alienis pedibus insi-
ciendi, quam tamen Tragœdi, ut Euripides, Sophocles,
& Eschylus intactam seruant, ut apud nos Seneca. Ha-
bet autem Scazon quinto loco Iambum, in allato tamen
exemplō panitur spondeus; & secundus versus non— est
choliambus sed iambus.

CÆTERVM cùm illa carmina, que ab Anacreonte
nomen

Valeat et nos

Aleister

et ceteris

et ceteris.

tartarum
gmatis
ris
eris.

HO-

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

HO-

Cosmopolita

Flexander

et ceteris

Sepulchra.

nt.

n ratio apud

maxime Co-

pedibus insi-

, Sophocles

Seneca. Ha-

llato tamen

us non est

Andante

homen

